

แนวทางการจัดทำแผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบกิจการ
และแนวทางปฏิบัติตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ
ปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในกรณี
เกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

จัดทำโดย

สำนักส่งเสริมการแข่งขันและกำกับดูแลตนเอง

สำนักงาน กสทช.

พระราชบัญญัติ

การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการ โทรทัศน์

พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่มีภัยพิบัติหรือมีเหตุฉุกเฉิน หรือมีกรณีอื่นตามที่คณะกรรมการ
ประกาศกำหนด ซึ่งมีความจำเป็นต้องออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ เมื่อรัฐบาล
หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร้องขอ ให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการตามที่ร้องขอนั้น

ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและ
กิจการโทรทัศน์ในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

ด้วยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ มีอำนาจกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับบริการที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้องและเป็นธรรม ประกอบกับในสถานการณ์ปัจจุบันที่ประเทศไทยประสบภัยธรรมชาติอย่างร้ายแรงและต่อเนื่อง ซึ่งเป็นเหตุที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน สิทธิ หรือเสรีภาพของประชาชนในวงกว้าง ด้วยเหตุนี้ การปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์จึงมีความสำคัญในการเผยแพร่และนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการเตรียมพร้อม เพื่อป้องกัน แก้อันตรายและบรรเทาเหตุภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้น หรือคาดการณ์ไว้ว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๖) (๒๔) และมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ประกอบกับมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๔ วรรคท้าย มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“ภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน” หมายความว่า เหตุใด ๆ อันอาจเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้น และคาดการณ์ได้ว่าเหตุดังกล่าวอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายในชีวิต ทรัพย์สิน สิทธิ หรือเสรีภาพของประชาชนในวงกว้าง และให้หมายถึงสาธารณภัยต่าง ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้วย

หลักการและเหตุผล

- เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน
- มุ่งหมายให้ประชาชนผู้ประสบภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินได้รับข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการเตรียมพร้อม เพื่อป้องกัน แก้ไขและบรรเทาเหตุภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน
- การนำเสนอข่าวสารหรือข้อมูลต้องเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้และไม่ก่อให้เกิดความตื่นตระหนกกับประชาชน

ลักษณะสำคัญของประกาศ

- แนวทางการปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์จะต้องมีความชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้จริงอย่างทันที่ทั้งก่อน ขณะเกิดเหตุและหลังจากเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน และจะต้องระมัดระวังไม่ก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน

ความหมายของภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

ภัยพิบัติหรือ
เหตุฉุกเฉิน

เหตุใดๆ อันอาจเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้น และคาดหมาย
ได้ว่าเหตุดังกล่าวอาจจะก่อให้เกิดความเสียหาย
ในชีวิต ทรัพย์สิน สิทธิ หรือเสรีภาพของประชาชน
ในวงกว้าง

สาธารณภัยต่างๆ ตาม กฎหมายว่าด้วยป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

อัคคีภัย

วาตภัย

อุทกภัย

ภัยแล้ง

โรครระบาด
มนุษย์

โรครระบาด
สัตว์

การระบาด
ศัตรูพืช

ภัยทาง
อากาศ

การก่อ
วินาศกรรม

ภัยอื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อสาธารณะ ซึ่ง
ก่อให้เกิดอันตรายแก่ ชีวิต ร่างกาย
ทรัพย์สินของประชาชนหรือรัฐ

แหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

แหล่งข้อมูล
ที่เชื่อถือได้

แหล่งที่มาของข้อมูล
หรือข้อเท็จจริงที่มี
ความน่าเชื่อถือ
และสามารถใช้
สาระสำคัญของ
ข้อมูลหรือ
ข้อเท็จจริงเพื่อแจ้ง
ข่าวหรือเตือนภัย
เกี่ยวกับภัยพิบัติหรือ
เหตุฉุกเฉินให้
ประชาชนทราบ

สำนักนายกรัฐมนตรี

ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ

กรมทรัพยากรธรณี

กรมอุตุนิยมวิทยา

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ

กสทช.

จังหวัดโดยผู้ว่าฯ และ กทม.

กองทัพไทย/กองทัพบก/เรือ/อากาศ/ตำรวจ

หน่วยงานที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายเพื่อทำ
หน้าที่ระงับภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

หน่วยงานที่คณะกรรมการเห็นว่าแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

หลักการทั่วไปของประกาศฯ

เมื่อมีภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น

ผู้ประกอบการทุกรายมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางและขั้นตอนที่กำหนดในประกาศฯ

แนวทางและขั้นตอน ๓ ระยะ (ก่อน/ขณะ/หลังเกิดเหตุ)

โดยให้ดำเนินการตามที่รัฐบาลร้องขอ หรือตามแผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ ของผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการจะต้องจัดทำและส่งให้ กสทช. ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับใบอนุญาตประกอบการฯ

แนวทางและขั้นตอนการดำเนินงานกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

ระยะเตรียมความพร้อม (ก่อนเกิดเหตุ)

๑. Operator แจ้งผู้
ประสานงานต่อ กสทช.
ภายใน ๓๐ วัน

ข้อ ๕

๒. เตรียมความพร้อมด้าน
การรับข้อมูลข่าวสาร
(แจ้งให้ทราบ แจ้งเฝ้า
ระวัง หรือแจ้งเตือน)

ข้อ ๖

๓. เตรียมความพร้อมด้าน
การออกอากาศ (ทางเสียง
ทางภาพ ทางตัวอักษร
หรือวิธีอื่นๆ)

ข้อ ๗

๔. จัดทำแนวปฏิบัติกรณี
เกิดภัยพิบัติฯ แล้วแจ้งให้
กสทช. ภายใน ๓๐
วัน (Action plan) ทบทวน
ทุกปี

ข้อ ๘

Action plan จะเป็นมาตรการในการรองรับอำนาจดุลยพินิจของ ผอ.

ขณะเกิดเหตุ

๑. รัฐร้องขอ

ข้อ ๙

ปฏิบัติตามที่ร้อง

๒. รัฐไม่ร้องขอ

ข้อ ๑๐

ผอ.สถานีหรือ ผอ.
โทรทัศน์รวมการ
เฉพาะกิจใช้ดุลย
พินิจในการ ตัด
ออกออกอากาศ

๑. มีตัวอักษรวิ่งใน
กิจการโทรทัศน์

๒. รายงาน
สถานการณ์ที่จำเป็น
โดยมีแหล่งข้อมูลที่
ชัดเจนและน่าเชื่อถือ
โดยจะต้องไม่สร้าง
ความตื่นตระหนก
และ ผอ. มีอำนาจใน
หน้าที่ในการควบคุม
การออกอากาศตาม
หลักจรรยาบรรณ

๓. ผู้รับใบอนุญาตและ
ผอ. สถานีจะต้อง
รับผิดชอบในกรณีเกิด
ความเสียหายจากการ
ออกอากาศ

ข้อ ๑๑-๑๒

ภายหลังเกิดเหตุ

๑. ผอ.สถานีฯ แจ้งยกเลิก
สถานการณ์ตามคำสั่งของ
หน่วยงานรัฐฯ

ข้อ ๑๓

๒. ผอ. แจ้งข้อมูล
ดังต่อไปนี้ต่อ กสทช.
ภายใน ๓๐ วัน

(๑) รายชื่อผู้ร้องขอให้
ออกอากาศแจ้งข่าว (กรณี
รัฐบาลหรือหน่วยงานรัฐ
ร้องขอ)

(๒) ผังรายการในการ
ออกอากาศกรณีเกิดภัย
พิบัติที่ได้ออกไปแล้ว

(๓) เอกสารหรือ
หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับ
การแจ้งข่าว เช่น หนังสือ
ร้องขอ

ข้อ ๑๔

แนวทางการจัดทำแผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่

ข้อ	ข้อกำหนด	อ้างอิง
1	มีการกำหนดชื่อ โทรศัพท์ โทรสาร email ที่อยู่ของผู้ประสานงานอย่างชัดเจน (และมีชื่อสำรอง)	ข้อ 5
2	มีการจัดเตรียมความพร้อมด้านการรับหรือแสวงหาข้อมูลหรือข้อเท็จจริง (เช่น แหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ และมีการจำแนกข้อมูลว่าเป็นการแจ้งเพื่อทราบ เผื่อระวัง หรือเตือน)	ข้อ 6
3	มีการจัดเตรียมความพร้อมด้านการออกอากาศ (ทางเสียง ทางภาพ ทางตัวอักษร หรือวิธีอื่นๆ)	ข้อ 7
4	แผนขั้นตอนไม่ฝ่าฝืนกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ เงื่อนไขใบอนุญาต และมีการทบทวนแผนทุกปี	ข้อ 8
5	มีผู้รับผิดชอบในการควบคุมการออกอากาศที่ชัดเจนและแนวทางในการใช้ดุลยพินิจในการตัด/เชื่อมต่อ/เปลี่ยนแปลง สัญญาณการออกอากาศ	ข้อ 9 และข้อ 10
6	กิจการโทรทัศน์จะต้องมีตัวอักษรวิ่งเป็นอย่างน้อยและ <u>ข้อมูลแจ้งเตือนภัย</u> ห้ามแสดงความคิดเห็น	ข้อ 11 วรรคแรก
7	การรายงานข้อมูลในลักษณะการถ่ายทอดภาคสนามหรือโทรศัพท์มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบันทึกและแสดงชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์	ข้อ 11 วรรค 3
8	มีแนวปฏิบัติการตัดการออกอากาศ ในกรณีที่การออกอากาศอาจทำให้สร้างความตระหนกตกใจแก่ประชาชน	ข้อ 11 วรรค 4
9	มีหลักจรรยาบรรณในการนำเสนอหรือรายงานภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน	ข้อ 12
10	มีแนวทางการเก็บรวบรวมเอกสารหลักฐานจากผู้ร้องขอให้ออกอากาศ ผังรายการกรณีภัยพิบัติ หรือ หนังสือขอความร่วมมือจากภาครัฐ หรือเอกชน	ข้อ 14

กรอบแนวทางจัดทำแผน (Action plan) : ๑

แนวทาง

๑. มีการกำหนดชื่อ โทรศัพท์ โทรสาร email ที่อยู่ของผู้ประสานงานอย่างชัดเจน (และมีชื่อสำรอง)

วิธีการ

๑.๑ ผู้ประกอบกิจการฯ ต้องกำหนดบุคคลทำหน้าที่ประสานงานและผู้ประสานงานสำรอง กับ กสทช. รัฐบาล หรือหน่วยงานรัฐอื่นๆ ในกรณีเกิดภัยพิบัติ

๑.๒ ผู้ประสานงานจะต้องสามารถติดต่อประสานงานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๑.๓ ผู้ประกอบกิจการฯ ต้องจัดหาเครื่องมือสื่อสารที่จำเป็น และกำหนด เลขหมายโทรศัพท์ โทรสาร และ email หรือที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

กรอบแนวทางจัดทำแผน (Action plan) : ๒

แนวทาง

๒. มีการจัดเตรียมความพร้อมด้านการรับหรือแสวงหาข้อมูลหรือข้อเท็จจริง

วิธีการ

๒.๑ ผู้ประกอบกิจการฯ ต้องกำหนดแหล่งข้อมูล (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ตำแหน่งและหน่วยงาน) และมีการ
จำแนกเป็นความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ

๒.๒ ผู้ประกอบกิจการฯ ต้องจำแนกข้อมูล สำหรับข่าวสารอย่างชัดเจน ๓ ระดับ ได้แก่

- ข้อมูลหรือข้อเท็จจริง “**เพื่อทราบ**” (Advisory)
- ข้อมูลหรือข้อเท็จจริง “**เพื่อการเฝ้าระวัง**” (Watch)
- ข้อมูลหรือข้อเท็จจริง “**เพื่อการแจ้งเตือน**” (Warning)

รายละเอียด

ขั้นตอน

การแจ้งเตือน

แจ้งข่าว
(Advisory)

๑. เนื่องจากขณะนี้ เริ่มฤดูร้อนทุกภาคของประเทศไทยจึงมีอากาศร้อนทั่วไป ในช่วงเวลา ๒-๓ วันนี้ ได้มีบริเวณความกดอากาศเข้ามาทางตอนบนของภาค ทำให้ภาวะความร้อนอบอ้าวทางภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือคลายลง เวลา โดยเฉพาะในเวลากลางคืน
๒. จากลักษณะดังกล่าว อาจทำให้พายุฟ้าคะนองยังคงมีอยู่ในหลายพื้นที่ทางตอนบนของประเทศ โดยเฉพาะในภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งอาจมีลูกเห็บตกได้
๓. อาจมีปริมาณฝนเพิ่มขึ้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และตกหนักบางแห่งจะเป็นฝนเฉพาะช่วงเวลา ส่วนภาคใต้ตอนล่างจะมีฝน

เฝ้าระวัง
(Watch)

ไม่มี

เตือนภัย
(Warning)

ไม่มี

การยกเลิก
สถานการณ์(Terminate)

ไม่มี

10.00 น. สถานการณ์ทั่วไป พบกลุ่มฝนเล็กน้อยถึงปานกลาง บริเวณ ภาคตะวันออก จ.ฉะเชิงเทรา ภาคใต้ฝั่งตะวันตก จ.ภูเก็ต [ศภช.กระทรวงไอซีที -08]

รายงานสถานการณ์ประจำวัน ที่ 8 เมษายน 2557

คลิกจังหวัดในแผนที่เพื่อดูรายละเอียด

ภาพรวมสถานการณ์: ฟ้าเฝ้าระวัง

สถานการณ์ปัจจุบัน

13.00 น. สถานการณ์ทั่วไป พบกลุ่มฝนเล็กน้อยถึงปานกลาง บริเวณ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ.อุบลราชธานี จ.ศรีสะเกษ จ.มุกดาหาร ภาคตะวันออก จ.ฉะเชิงเทรา จ.ชลบุรี จ.ระยอง ภาคใต้ฝั่งตะวันออก จ.นครศรีธรรมราช จ.พัทลุง ภาคใต้ฝั่งตะวันตก จ.ภูเก็ต จ.กระบี่ จ.ตรัง จ.สตูล [ศภช.กระทรวงไอซีที -08/04/2557]

แจ้งเตือนภัยจากศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ

ในวันที่ 3 - 5 เมษายน 2557 อาจเกิดฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง และมีลูกเห็บตกในบางพื้นที่ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคกลาง ขอให้ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยดังกล่าวระมัดระวัง หากมีข้อมูลเพิ่มเติม ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติจะแจ้งให้ทราบเป็นระยะต่อไป

ประเภทภาวะคุกคาม

พายุฤดูร้อน

จังหวัดที่ได้รับผลกระทบ

แม่ฮ่องสอน, เชียงใหม่, เชียงราย, พะเยา, น่าน, แพร่, ลำปาง, ลำพูน, อุตรดิตถ์, สุโขทัย, พิษณุโลก, พิจิตร, กำแพงเพชร, เพชรบูรณ์, นครสวรรค์, อุทัยธานี, ตาก, หนองคาย, บึงกาฬ, เลย, หนองบัวลำภู, อุดรธานี, สกลนคร, นครพนม, ขอนแก่น, กาฬสินธุ์, มุกดาหาร, ชัยภูมิ, มหาสารคาม, ร้อยเอ็ด, ยโสธร, อำนาจเจริญ, นครราชสีมา, บุรีรัมย์, สุรินทร์, ศรีสะเกษ, อุบลราชธานี, กาญจนบุรี, สุพรรณบุรี, ราชบุรี, เพชรบุรี, ประจวบคีรีขันธ์, ชัยนาท, ลพบุรี, สระบุรี, สิงห์บุรี, อ่างทอง, ปราจีนบุรี, ฉะเชิงเทรา, สระแก้ว, นครนายก, ปทุมธานี, พระนครศรีอยุธยา

กรอบแนวทางการจัดทำแผน (Action plan) : ๓

แนวทาง

๓. มีการจัดเตรียมความพร้อมด้านการออกอากาศ

วิธีการ

๓.๑ ผู้ประกอบกิจการฯ ต้องเตรียมความพร้อมด้านการออกอากาศ เช่น

- ทางเสียง ได้แก่ การอ่านคำแถลงการณ์ การบรรยายข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ เป็นต้น
- ทางภาพ ได้แก่ ภาพหนังสือแถลงการณ์ ภาพล่ามภาษามือ เป็นต้น
- ทางตัวอักษร ได้แก่ ตัวอักษรวิ่ง
- วิธีอื่นๆ เช่น สัญลักษณ์หรือสีตามมาตรฐานที่หน่วยงานรัฐกำหนด เช่น สีเหลือง (แจ้งข่าว) สีส้ม (เฝ้าระวัง) สีแดง (แจ้งเตือน) สีฟ้า (ยกเลิกสถานการณ์)

กรอบแนวทางจัดทำแผน (Action plan) : ๔

แนวทาง

๔. แผนขั้นตอนๆ มีความชัดเจนไม่ฝ่าฝืนกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ เงื่อนไขใบอนุญาต และมีการทบทวนแผนทุกปี

วิธีการ

๔.๑ แผนขั้นตอน**มีการกำหนดหน้าที่ของผู้รับผิดชอบต่างๆ ทั้งก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และ** **ภายหลังเกิดเหตุ รวมถึงการแจ้งยกเลิกสถานการณ์ ของสถานียอย่างชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้จริง**

๔.๑ การจัดทำแผนขั้นตอนๆ **จะต้องไม่มีขั้นตอนหรือวิธีการที่เป็นการขัดต่อกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ หรือเงื่อนไขใบอนุญาตๆ และนอกจากนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของสื่อจะต้องไม่เป็นการขัดคำสั่ง** **เจ้าหน้าที่ของรัฐในการป้องกันและบรรเทาเหตุภัยพิบัติ**

๔.๒ ผู้ประกอบกิจการฯ ต้องมีการ**กำหนดแนวทางในการทบทวนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำ** **ทุกปี เพื่อให้มีความสอดคล้องกับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง**

กรอบแนวทางจัดทำแผน (Action plan) : ๕

แนวทาง

๕. มีผู้รับผิดชอบในการควบคุมการออกอากาศที่ชัดเจนและแนวทางในการใช้ดุลยพินิจในการตัด/เชื่อม/เปลี่ยนแปลงสัญญาณการออกอากาศ

วิธีการ

๕.๑ ผู้ประกอบกิจการฯ **ต้องมีขั้นตอนและกระบวนการการดำเนินการตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐร้องขออย่างชัดเจน**

๕.๑ ผู้ประกอบกิจการฯ **ต้องกำหนดรายชื่อผู้อำนวยการสถานีหรือผู้รับผิดชอบในการควบคุมการออกอากาศ**

๕.๒ ผู้ประกอบกิจการฯ **ต้องมีแนวทางในการใช้ดุลยพินิจในการตัดสัญญาณจากผังรายการที่ออกอากาศอยู่** เพื่อเข้าสู่การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัย

กรอบแนวทางจัดทำแผน (Action plan) : ๒

แนวทาง

๒. กิจกรรมโทรทัศน์จะต้องมีตัวอักษรวิ่งเป็นอย่างน้อย และข้อมูลการเตือนภัยห้ามแสดงความคิดเห็น

วิธีการ

๒.๑ เมื่อเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน การรายงานข่าวในโทรทัศน์จะต้องกำหนดให้มีตัวอักษรวิ่ง (ควรมีทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ)

๒.๒ การรายงานข้อมูลในลักษณะ“การเตือนภัย” ต้องห้ามแสดงความคิดเห็น เว้นแต่ความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่รัฐ หรือนักวิชาการ ที่ได้มีการกำหนดไว้ในแผน

กรอบแนวทางจัดทำแผน (Action plan) : ๗

แนวทาง

๗. การรายงานข้อมูลในลักษณะการถ่ายทอดภาคสนามหรือโทรศัพท์มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบันทึกและแสดงชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์

วิธีการ

๗.๑ ในกรณีมีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์หรือการถ่ายทอดสดจากผู้สื่อข่าวในท้องที่ เจ้าหน้าที่ หรือผู้ประสภภัยพิบัติ ผู้ประกอบกิจการฯ **ต้องมีแนวทางในการบันทึกชื่อของผู้ให้ข้อมูล**

๗.๒ ผู้ประกอบกิจการฯ จะต้องจัดให้มีการบันทึกการที่ได้ออกอากาศไปแล้ว และเก็บรักษาไว้เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบได้ (มาตรา ๓๕ แห่ง พ.ร.บ.การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑)

กรอบแนวทางจัดทำแผน (Action plan) : ๘

แนวทาง

๘. มีแนวปฏิบัติการตัดการออกอากาศ ในกรณีที่มีการออกอากาศอาจทำให้สร้างความตระหนกตกใจแก่ประชาชน

วิธีการ

๘.๑ ผู้ประกอบกิจการฯ **ต้องกำหนดรายชื่อผู้อำนวยการสถานีหรือผู้รับผิดชอบในการควบคุมการออกอากาศ**

๘.๒ ผู้ประกอบกิจการฯ **ต้องมีแนวทางในการใช้ดุลยพินิจในการตัดสัญญาณการออกอากาศ** ที่อาจทำให้ตื่นตระหนกตกใจแก่ประชาชน

กรอบแนวทางจัดทำแผน (Action plan) : ๙

แนวทาง

๙. มีหลักจรรยาบรรณในการนำเสนอหรือรายงานภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

วิธีการ

- ๙.๑ ผู้ประกอบกิจการฯ **ต้องมีหลักจรรยาบรรณในการนำเสนอหรือรายงานข่าวเหตุภัยพิบัติ** เช่น การไม่นำเสนอภาพผู้เสียชีวิต การไม่นำเสนอข่าวที่ไม่มีแหล่งที่มาชัดเจนหรืออ้างอิงได้ (ข่าวลือ) เป็นต้น
- ๙.๒ จรรยาบรรณ จะต้อง**มีลักษณะครอบคลุมถึงผู้ที่ทำหน้าที่**ในการรายงานข่าว เช่น ผู้รายงานข่าว ช่างภาพ ช่างเทคนิคตัดต่อ เป็นต้น

กรอบแนวทางจัดทำแผน (Action plan) : ๑๐

แนวทาง

๑๐. มีแนวทางการเก็บรวบรวมเอกสารหลักฐานจากผู้ร้องขอให้ออกอากาศ ผังรายการกรณีภัยพิบัติ หรือ หนังสือขอความร่วมมือจากภาครัฐ หรือเอกชน

วิธีการ

๑๐.๑ ผู้ประกอบกิจการฯ **ต้องแนวทางการเก็บรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง** เช่น ผังรายการการออกอากาศ หรือ หนังสือขอความร่วมมือต่างๆ เพื่อให้ กสทช. สามารถตรวจสอบถึงการใช้อำนาจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการดำเนินการของสถานี

แนวทางการจัดทำแผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่

ข้อ	ข้อกำหนด	อ้างอิง
1	มีการกำหนดชื่อ โทรศัพท์ โทรสาร email ที่อยู่ของผู้ประสานงานอย่างชัดเจน (และมีชื่อสำรอง)	ข้อ 5
2	มีการจัดเตรียมความพร้อมด้านการรับหรือแสวงหาข้อมูลหรือข้อเท็จจริง (เช่น แหล่งข้อมูลที่สามารถเชื่อถือได้ และมีการจำแนกข้อมูลว่าเป็นการแจ้งเพื่อทราบ เผื่อระวัง หรือเตือน)	ข้อ 6
3	มีการจัดเตรียมความพร้อมด้านการออกอากาศ (ทางเสียง ทางภาพ ทางตัวอักษร หรือวิธีอื่นๆ)	ข้อ 7
4	แผนขั้นตอนไม่ฝ่าฝืนกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ เงื่อนไขใบอนุญาต และมีการทบทวนแผนทุกปี	ข้อ 8
5	มีผู้รับผิดชอบในการควบคุมการออกอากาศที่ชัดเจนและแนวทางในการใช้ดุลยพินิจในการตัด/เชื่อมต่อ/เปลี่ยนแปลง สัญญาณการออกอากาศ	ข้อ 9 และข้อ 10
6	กิจการโทรทัศน์จะต้องมีตัวอักษรวิ่งเป็นอย่างน้อยและข้อมูลการเตือนภัยห้ามแสดงความคิดเห็น	ข้อ 11 วรรคแรก
7	การรายงานข้อมูลในลักษณะการถ่ายทอดภาคสนามหรือโทรศัพท์มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบันทึกและแสดงชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์	ข้อ 11 วรรค 3
8	มีแนวปฏิบัติการตัดการออกอากาศ ในกรณีที่มีการออกอากาศอาจทำให้สร้างความตระหนกตกใจแก่ประชาชน	ข้อ 11 วรรค 4
9	มีหลักจรรยาบรรณในการนำเสนอหรือรายงานภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน	ข้อ 12
10	มีแนวทางการเก็บรวบรวมเอกสารหลักฐานจากผู้ร้องขอให้ออกอากาศ ผังรายการกรณีภัยพิบัติ หรือ หนังสือขอความร่วมมือจากภาครัฐ หรือเอกชน	ข้อ 14

สิ้นสุดการนำเสนอ

๒. แนวทางการปฏิบัติงาน

๑. ขั้นก่อนเกิดภัย (การเตรียมการ)

การเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ (ก่อนเกิดเหตุ) ให้ทุกหน่วยงานดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์ (IOC) เพื่อเตรียมการเป็นศูนย์ข้อมูลร่วม JIC ดังนี้

๑.๑.๑ ส่วนกลาง จัดตั้งที่ห้อง ศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์ (IOC) ซอยอารีย์สัมพันธ์ โดยมีอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ เป็นเจ้าหน้าที่สารสนเทศ (Information Officer)

๑.๑.๒ ระดับเขต จัดตั้งศูนย์ข้อมูลร่วม JIC ที่ศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์ (IOC) ระดับเขต ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ ณ สำนักประชาสัมพันธ์เขต ๑-๘ โดยมีผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์เขต เป็นเจ้าหน้าที่สารสนเทศ (Information Officer)

๑.๑.๓ ระดับจังหวัด จัดตั้งศูนย์ข้อมูลร่วม JIC ที่ศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์กรมประชาสัมพันธ์ (IOC) ระดับจังหวัด ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ ณ สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดทั่วประเทศ โดยมีประชาสัมพันธ์จังหวัดเป็นเจ้าหน้าที่สารสนเทศ (Information Officer)

๑.๒ การเตรียมความพร้อมด้านแผนปฏิบัติงาน

๑.๒.๑ จัดทำแผนปฏิบัติการประชาสัมพันธ์ในภาวะวิกฤติ/แผนเผชิญเหตุ/แผนพิทักษ์องค์กรหรือคู่มือปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

๑.๒.๒ เตรียมการด้านคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการปฏิบัติงานเมื่อเกิดภาวะวิกฤติ

๑.๒.๓ สื่อสารแผนปฏิบัติงานให้คณะกรรมการและหน่วยงานในสังกัดทราบอย่างสม่ำเสมอ

๑.๒.๔ ชักซ้อมแผนการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ในภาวะวิกฤติอย่างสม่ำเสมอ โดยจำลองสถานการณ์รับมือภัยพิบัติ ทั้งผู้บริหาร คณะทำงาน ฝ่ายข่าว ธุรการ ผู้ประกาศ ผู้จัดรายการ ฝ่ายเทคนิค ฯลฯ

๑.๒.๕ ประเมินผลการฝึกซ้อม และนำมาทบทวนแผน/ขั้นตอนเป็นประจำทุกปี

๑.๒.๖ จัดทำสรุปบทเรียน (Lessons Learned) ของการปฏิบัติงานในภาวะวิกฤติที่ผ่านมา เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการในอนาคต

๑.๓ การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร

บุคลากรทุกคนของกรมประชาสัมพันธ์ล้วนแต่มีคุณค่า และสำคัญยิ่งทุกคนสามารถเป็นแนวร่วมที่มีศักยภาพ ในภาวะวิกฤติได้ จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อม ดังนี้

๑.๓.๑ แจกชื่อผู้ประสานงานพร้อมข้อมูลการติดต่อแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น ในส่วนกลาง แจกต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ในส่วนภูมิภาค แจกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นต้น โดยผู้ประสานงานนั้นต้องมีความพร้อมที่จะสามารถรับการติดต่อประสานงานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง และมีการกำหนดตัวผู้ประสานงานรอง โดยกำหนดให้ศูนย์ IOC ส่วนกลางเป็นหน่วยงานรวบรวม และรายงานต่อสำนักงาน กสทช.

๑.๓.๒ ต้องจัดหาอุปกรณ์สื่อสารชนิดติดตามตัวให้เจ้าหน้าที่ทุกคน โดยเจ้าหน้าที่ทุกคนต้องพร้อมรับการติดต่อตลอดเวลา ห้ามปิดเครื่องมือสื่อสาร

๑.๓.๓ ในภาวะปกติ ต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงาน องค์กรที่จะเป็นเครือข่าย เพื่อพร้อมทำงานร่วมกันในช่วงเวลาฉุกเฉิน ได้แก่ ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ กรมอุตุนิยมวิทยา กรมทรัพยากรธรณี กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สมาคมผู้ใช้วิทยุสื่อสาร ตำรวจ ทหาร ผู้ประกอบการอาชีพต่างๆ

สถานศึกษา โรงพยาบาล โรงเรียน สาธารณสุข ป่าไม้ หน่วยงานป้องกันภัยพิบัติท้องถิ่น แหล่งข่าวต่างๆ รวมถึงองค์กร หรือหน่วยช่วยเหลือเฉพาะกิจ เช่น ศูนย์นเรนทร ศูนย์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางทะเล เครือข่าย ฮอทไลน์ ต่างๆ

๑.๓.๔ สร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีกับสื่อมวลชนทุกแขนง และเครือข่ายอื่นๆ เช่น เครือข่ายวิทยุสมัครเล่น สถานีวิทยุท้องถิ่น ศูนย์กู้ชีพ กู้ภัยหมู่บ้าน รถประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานต่างๆ เพื่อเป็นแนวร่วมช่วยเหลือแลกเปลี่ยนข่าวสารกันยามฉุกเฉินและทำงานเป็นทีมเดียวกันเพื่อช่วยเหลือประชาชน

๑.๓.๕ ตรวจสอบหมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อกับหน่วยงานตามข้อ ๓ และ ๔ ให้ถูกต้องอยู่เสมอ เพื่อความคล่องตัว และสามารถติดต่อสื่อสารได้ทันท่วงทียามวิกฤต โดยจัดทำเป็นทำเนียบผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด และแผนป้องกันประเทศในพื้นที่รับผิดชอบ และทำเนียบสื่อมวลชน

๑.๓.๖ ให้เจ้าหน้าที่ทุกคนในหน่วยงานได้เรียนรู้งานของผู้อื่นด้วย เมื่อยามฉุกเฉินต้องสามารถประสานงานช่วยเหลือกันได้ เช่น ผู้จัดรายการเรียนรู้เรื่องการกำกับภาพ กำกับเสียง ช่างเทคนิคเรียนรู้เรื่องการเขียนข่าว ประสานการจัดรายการ อูกรการสามารถรับโทรศัพท์ ติดต่อประสานงานกับแหล่งข่าว จัดข้อมูลด่วน เป็นผู้สื่อข่าว ฯลฯ รวมทั้งทำเรื่องขออนุมัติผู้บังคับบัญชา ให้เจ้าหน้าที่ในสถานีมีสิทธิ์ขั้บรรณาธิการได้ยามฉุกเฉิน เพื่อร่วมกันทำงานโดยไม่ติดขัด และไม่ผิดระเบียบราชการ

๑.๓.๗ ผู้บริหารหน่วยงานในพื้นที่ประสบภัย ต้องหมั่นตรวจสอบศักยภาพคณะทำงานว่าในภาวะปกติสามารถรับมือกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ ถูกต้องเพียงพอ เพื่อให้เคยชินกับการทำงานด้วยความกระฉับกระเฉงทันเหตุการณ์ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้

๑.๓.๘ ผู้บริหารสื่อในภูมิภาคจะต้อง มีหมายเลขโทรศัพท์ของ อปส. / รปส. / ผอ. สทท. / ผอ. สวท. / ผอ. สำนักข่าว / ผอ. สำนักประชาสัมพันธ์เขต / รวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ของตนเอง ติดตัวไว้ตลอดเวลา พร้อมทั้งจะโทรศัพท์รายงานเมื่อมีเหตุการณ์ฉุกเฉินเกิดขึ้น

๑.๔ การเตรียมความพร้อมด้านข้อมูล / อุปกรณ์ / เครื่องมือ

๑.๔.๑ จัดทำฐานข้อมูลนักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญ/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน โดยควรมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ โดยกำหนดเป็น ๓ ระดับ ได้แก่

- (๑) ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเพื่อทราบ ได้แก่ ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงทั่วไปอันอาจมีผลไปสู่ภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินได้
- (๒) ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเพื่อเฝ้าระวัง ได้แก่ ประกาศหรือข้อมูลที่มุ่งหมายให้หน่วยงาน องค์กร หรือประชาชนเตรียมพร้อมและเฝ้าระวังเหตุ
- (๓) ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเพื่อการแจ้งเตือน ได้แก่ ประกาศ คำสั่ง หรือหลักเกณฑ์ใดๆ ของหน่วยงานภาครัฐ ที่เป็นการกำหนดให้หน่วยงาน องค์กร หรือประชาชนจะต้องปฏิบัติตามเพื่อป้องกันหรือระงับภัยอันตราย

รายละเอียดฐานข้อมูลหน่วยงาน ตามภาคผนวก ฉ

๑.๔.๒ จัดเตรียมรูปแบบในการรายงานภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน ด้วยรูปแบบหรือวิธีการต่างๆ ดังนี้

- (๑) การแจ้งข่าวหรือเตือนภัยทางเสียง โดยจัดทำ แบบฟอร์มรายงานภัยพิบัติ และเตือนภัยทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไว้ในห้องส่ง ห้องข่าว และสถานที่ที่ทำงานร่วมกัน ตัวอย่างประกาศเตือนภัยสำหรับผู้ประกาศ ตามภาคผนวก ง
- (๒) การแจ้งข่าวหรือเตือนภัยทางภาพ โดยออกอากาศภาพหนังสือแถลงการณ์ให้ประชาชนเห็นและอ่านได้อย่างสะดวก และกราฟิกพื้นที่จังหวัด อำเภอ ตำบลที่เกิดเหตุ รวมถึงจัดเตรียมล่ามภาษามือ พร้อมจัดวางอุปกรณ์ เช่น ปากกา สีเมจิก แผนที่ขยายไว้ชัดเจน เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับรายงานข่าวด่วน สีเมจิกสามารถใช้เป็นอุปกรณ์ขีด

เขียนเชื่อมโยงให้ประชาชนเห็นจุดเกิดเหตุ หรือเขตเชื่อมต่อต่างๆ อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นวิธีการสื่อสารง่าย ๆ แต่สร้างความเข้าใจได้ดี ในภาวะที่อุปกรณ์ต่างๆ อาจใช้งานไม่ได้

- (๓) การแจ้งข่าวหรือเตือนภัยทางตัวอักษร ได้แก่ การออกตัวอักษรวิ่งทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยเตรียมการในด้านฐานข้อมูลรายชื่อผู้แปลตัวอักษรวิ่งเป็นภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ ตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน กำหนดให้ต้องออกอากาศเป็นตัวอักษรวิ่งเป็นอย่างน้อย
- (๔) การแจ้งข่าวหรือเตือนภัยด้วยวิธีการอื่นๆ เช่น สัญลักษณ์หรือสี ตามเกณฑ์การกระจายข้อมูลและข่าวสาร ของศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ ดังนี้

- สีเหลือง คือ เกณฑ์แจ้งข่าว (Advisory) ใช้เมื่อคาดว่าจะเกิดภัยธรรมชาติ ซึ่งจะยังไม่มีผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ให้ประชาชนไม่ต้องตื่นตระหนก แต่ต้องติดตามข้อมูลอย่างใกล้ชิดต่อไป
- สีส้ม คือ เกณฑ์ระวังภัย (Watch) ใช้เมื่อเกิดภัยธรรมชาติขึ้นแล้ว และอาจมีผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ที่กำหนดเป็นพื้นที่เสี่ยงภัย ให้เตรียมพร้อมอพยพ
- สีแดง คือ เกณฑ์เตือนภัย (Warning) ใช้เมื่อภัยธรรมชาติจะเป็นอันตรายต่อประชาชนอย่างรุนแรงในเวลาอันใกล้ ครอบคลุมพื้นที่ที่ได้แจ้งแล้ว และจะพัฒนาเป็นพื้นที่ประสบภัย ให้ประชาชนอพยพพื้นที่
- สีฟ้า คือ เกณฑ์ยกเลิก (Terminate) ใช้เมื่อสถานการณ์ภัยพิบัติไม่เป็นภัยคุกคามอีกต่อไป ต่อประชาชนในพื้นที่ประสบภัย ให้อพยพกลับสู่ภูมิลำเนาด้วยความระมัดระวัง

๑.๔.๓ จัดเตรียมข้อมูลพร้อมเผยแพร่เรื่องวิธีการปฏิบัติตนกรณีเกิดเหตุภัยพิบัติ เช่น อพยพออกจากตัวอาคาร หรือให้ออกจากตัวอาคาร ปิดแก๊ส ให้อุปกรณ์ที่สูง ฯลฯ โดยจัดวางไว้เป็นสัดส่วน พร้อมแบบฟอร์มรายงานเหตุการณ์เพื่อสามารถหยิบใช้ได้ทันที

๑.๔.๔ กรณีเกิดเหตุการณ์ที่สามารถรับรู้ได้ขณะปฏิบัติงานในสถานี ให้ถ่ายภาพหรือบันทึกเสียงเก็บไว้ เพราะเหตุการณ์เช่นนี้มิได้เกิดบ่อยๆ ภาพและเสียงเหล่านั้นสามารถนำมาใช้ประกอบการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงได้ดี และยังเป็นหลักฐานสำคัญต่อไปในภายภาคหน้า

๑.๔.๕ จัดเตรียมระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารสำรอง ที่จำเป็นพร้อมทั้งจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์สื่อสาร ให้เพียงพอและใช้งานได้ตลอดเวลา

๑.๔.๖ จัดอุปกรณ์สื่อสารชนิดติดตามตัวได้ให้กับเจ้าหน้าที่ทุกคน เพื่อการสื่อสารได้ตลอดเวลา

๑.๔.๗ ตรวจสอบอุปกรณ์ต่างๆ ว่ามีเพียงพอและพร้อมใช้งานอยู่เสมอ เช่น กล้อง เครื่องส่งเครื่องตัดต่อ แบตเตอรี่ อุปกรณ์บันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป เครื่องสำรองไฟ เครื่องปั่นไฟ ระบบดาวเทียม วิทยุเคลื่อนที่ ฯลฯ

๑.๔.๘ ควรสำรองอุปกรณ์ที่เป็นระบบเก่าเอาไว้บ้าง เนื่องจากเวลาเกิดพิบัติภัย อุปกรณ์ต่างๆ มักเสียหายทั้งระบบ เช่น ไฟฟ้า โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ เมื่อถึงเวลานั้นจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ง่าย ๆ แทน เช่น พิมพ์ดีดมือ แผนที่ กระดาษ ปากกา ฯลฯ

๑.๔.๙ ติดตามเครื่องแจ้งเตือนภัยที่ศูนย์ภัยพิบัติแห่งชาติจะจัดทำให้แก่ สวท. และ สทท. ในสังกัดกรมประชาสัมพันธ์ทุกแห่ง เพื่อให้สถานีเป็นหน่วยเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนโดยรับข้อมูลตรงจากศูนย์เตือนภัยฯ ถ้าได้รับแล้วหมั่นตรวจสอบให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา

๑.๔.๑๐ ควรผลิตข้อมูลสำเร็จรูปทั้งวิทยุ และโทรทัศน์ไว้ให้พร้อม เพราะสามารถใช้ออกอากาศกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน ไม่ว่าจะเป็นไต้เตีลข้าวต่วน, ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน, ข้อความควรทราบสำหรับประชาชนเกี่ยวกับการช่วยเหลือตนเองในภาวะวิกฤตต่างๆ เช่น ภาวะน้ำท่วม เกิดไฟฟ้า สึนามิ แผ่นดินไหว ฯลฯ

๑.๔.๑๑ จัดหาอุปกรณ์ตัดต่อภาพและเสียงขนาดพกพาที่สามารถส่งภาพและเสียงจากพื้นที่เกิดเหตุกลับสถานี/ออกอากาศได้ทันที โดยมอบให้ทีมงานใช้งานทั้งยามปกติและยามฉุกเฉินเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและเคยชินกับการใช้อุปกรณ์อยู่ตลอดเวลา

๑.๔.๑๒ ประสานหน่วยงานในท้องถิ่นที่สามารถขอความช่วยเหลือได้ยามฉุกเฉิน เช่น ขอใช้รถ เรือ เครื่องบินที่สามารถลงพื้นที่ประสบภัยได้ ขอใช้อุปกรณ์และทีมงานสนับสนุนต่างๆ รวมถึงภาพถ่ายจากทีวีวงจรปิด เพื่อนำมาใช้ประกอบการรายงานเหตุการณ์ได้ทันท่วงที

๑.๔.๑๓ เตรียมข้อมูลด้านกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

๑.๔.๑๔ ทุกหน่วยงาน จัดทำรายการทรัพยากรที่ต้องใช้งาน รวมทั้งรายชื่อหน่วยงาน/องค์กรทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สามารถขอความอนุเคราะห์ยืมหรือเช่าใช้งาน หากมีความจำเป็น

๑.๔.๑๕ สำนักประชาสัมพันธ์เขต เวียนแจ้งรายการทรัพยากรที่มีอยู่ของหน่วยงานในพื้นที่ให้หน่วยงานในสังกัดทราบ เพื่อประโยชน์ในการขอความอนุเคราะห์ของหน่วยงานข้างเคียง หากมีความจำเป็น

๑.๕ การเตรียมความพร้อมในด้านการควบคุมการออกอากาศ

๑.๕.๑ ให้มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการออกอากาศ ระยะเวลาในการควบคุมการออกอากาศ และหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน ตามภารกิจของแต่ละหน่วยงาน เช่น ผู้ควบคุมการออกอากาศ ผู้กำกับรายการ ผู้ควบคุมด้านเทคนิค เป็นต้น จัดทำเป็นตารางเวรการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษร นำเสนอต่อผู้อำนวยการสถานีเป็นประจำทุกเดือน

๑.๕.๒ การรายงานผลการปฏิบัติงานในการควบคุมการออกอากาศ ให้รายงานในเอกสารรายงานผลการออกอากาศ นำเสนอต่อผู้อำนวยการสถานีเป็นประจำทุกวัน ในกรณีที่มีหน่วยงานรัฐร้องขอให้ออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัย ให้ผู้ควบคุมการออกอากาศ เป็นผู้รายงานในเอกสารรายงานผลการออกอากาศ และเก็บรวบรวมเอกสารหลักฐานจากผู้ร้องขอให้ออกอากาศ เพื่อรวบรวมรายงานต่อสำนักงาน กสทช.เมื่อมีประกาศแจ้งยกเลิกสถานการณ์

๒. ขั้นตอนเกิดภัย (การปฏิบัติงานเมื่อเกิดภัย)

๒.๑ ส่วนกลาง

๒.๑.๑ เมื่อเกิดเหตุการณ์ หากเกิดในส่วนกลาง ให้ศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ เร่งรายงานสถานการณ์ให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ทราบโดยด่วน หากเกิดในพื้นที่ส่วนภูมิภาค ให้ประชาสัมพันธ์จังหวัดนั้นๆ เร่งรายงานสถานการณ์ให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์และผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์เขตในพื้นที่ทราบโดยด่วน โดยการรายงาน จะรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรหรือโดยวิธีอื่นใดก็ได้

๒.๑.๒ ผู้อำนวยการสำนัก/กองในส่วนกลางและผู้เชี่ยวชาญ รายงานตัวต่ออธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์ โดยมอบหมายรักษาการผู้อำนวยการสำนักฯ ปฏิบัติงานแทน ณ หน่วยงาน โดยทุกหน่วยงานปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ

๒.๑.๓ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์รายงานสถานการณ์ให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลและปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรับทราบเพื่อประเมินสถานการณ์และกำหนดประเด็นสั่งการในระดับนโยบาย

๒.๑.๔ ศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ แจ้งหมายเลขโทรศัพท์/โทรสาร/อีเมล แอดเดรสกองบัญชาการเหตุการณ์ แก่ทุกหน่วยงานทาง SMS เว็บบอร์ดทางอินเทอร์เน็ต กรมประชาสัมพันธ์และจัดเตรียมระบบการสื่อสาร อาทิเช่น Teleconference กับหน่วยงานพื้นที่

๒.๑.๕ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ในฐานะเจ้าหน้าที่สารนิเทศ (Information Officer) ประชุมหารือผู้อำนวยการสำนัก/กอง และผู้เชี่ยวชาญ และกำหนดประเด็นสั่งการ ตามแผนพระอินทร์ ๑-๔ แจ้งให้ทุกหน่วยงานทราบ และปฏิบัติงานตามแผน ทั้งนี้ ให้ยึดแนวปฏิบัติตามกฎหมายที่รัฐบาลประกาศใช้ในขณะนั้นเป็นหลัก

(๑) แผนพระอินทร์ ๑

- เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ตามปกติวิสัยที่เคยปฏิบัติ แต่ให้ติดตามข่าวคราว เหตุการณ์ สถานการณ์อย่างใกล้ชิด
- เจ้าหน้าที่ประเมินสถานการณ์ ทบทวนความพร้อมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและสำรวจอุปกรณ์เครื่องมือที่ต้องใช้
- เจ้าหน้าที่ประเมินสถานการณ์ ความเสี่ยงของเหตุการณ์ โดยประสานขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งเตือนประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย
- แจ้งข่าว/เตือนภัยล่วงหน้าไปยังอำเภอ/เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล ที่คาดว่าจะเสี่ยงภัย ให้เฝ้าระวังและเตรียมพร้อมรับสถานการณ์
- ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยล่วงหน้าแก่ประชาชนโดยตรงผ่านข่ายการสื่อสารของทางราชการ สื่อมวลชน วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว และสื่ออื่นๆ
- กรณีมีข่าวเชิงลบ ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารพร้อมชี้แจงข้อเท็จจริงให้ประชาชนทราบ และรายงานให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ในฐานะผู้บัญชาการเหตุการณ์ทราบ
- สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุ กระจายเสียง และสื่ออื่น ๆ ปรับผังรายการ รายการข่าว หรือเหตุการณ์ตามความเหมาะสม
- ให้หน่วยงานต่างๆ รายงานผลการปฏิบัติงานและความคืบหน้าสถานการณ์แก่อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ และศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ ทุกวัน ในเวลา ๑๖.๐๐ น.

(๒) แผนพระอินทร์ ๒

- ในกรณีสถานการณ์ขยายตัว ให้ศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติงานในสถานการณ์วิกฤต เพื่อระดมเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าปฏิบัติงานโดยให้มีการบริหารจัดการ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และงบประมาณ ตามที่ได้กำหนดไว้ (ตามแผนภูมิโครงสร้างองค์กร)
- ศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ ทำหน้าที่ PRC (ผู้ประสานงานด้านการประชาสัมพันธ์) เรียกประชุมเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมปฏิบัติการเป็นศูนย์ข้อมูลร่วม (JIC) กับกองบัญชาการเหตุการณ์ ณ กองอำนวยการเหตุการณ์ที่ผู้อำนวยการเหตุการณ์จัดตั้งขึ้น หรือศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์ (IOC) ซอยอารีย์สัมพันธ์ หรือสถานที่อื่นใด ตามความเหมาะสม
- หัวหน้าหน่วยงานออกคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรให้เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด โดยเจ้าหน้าที่ผู้มีรายชื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยปฏิบัติราชการตามระเบียบ คำสั่งพระราชกำหนด พระราชบัญญัติ ฯลฯ ที่ออกในระหว่างนั้นอย่างเคร่งครัด
- ให้ถ่ายภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว(ถ้ามี) เพื่อใช้เป็นหลักฐานในภายหลังด้วย
- หน่วยงานสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง และสื่ออื่น ๆ ปรับผังรายการ รายการข่าวหรือเหตุการณ์ตามที่ อปส./รปส.ที่ได้รับมอบหมาย ผอ.สำนัก/กองสั่งการเป็นครั้งคราวตามสถานการณ์เมื่อได้ดำเนินการแล้ว ให้รับรายงาน อปส./รปส. ที่กำกับดูแล และศูนย์ IOC กปส.เป็นลายลักษณ์อักษรหรือโดยวิธีอื่นใดก็ได้

(๓) แผนพระอินทร์ ๓

- หัวหน้าหน่วยงานออกคำสั่งกำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและผู้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติหน้าที่ อย่างเคร่งครัดและประชุมซักซ้อมการปฏิบัติงานด้วย
- เจ้าหน้าที่ผู้มีรายชื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเคร่งครัด
- เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและผู้ปฏิบัติหน้าที่ศึกษาทำความเข้าใจและปฏิบัติตามคำสั่งพระราชกำหนด พระราชบัญญัติ ฯลฯ ที่ออกในระหว่างนั้นอย่างเคร่งครัด
- สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียงและสื่ออื่น ๆ ปรับผังรายการ รายการข่าวหรือเหตุการณ์ตามรายการของโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยหรือการสั่งการของผู้มีอำนาจโดยถูกต้องตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด จนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงของโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย หรือผู้มีอำนาจสั่งการโดยถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น

๒.๑.๖ ในกรณีที่มีหน่วยงานรัฐร้องขอให้ออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัย ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน ให้ผู้อำนวยการสถานีฯ ดำเนินการตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร้องขอโดยเคร่งครัด

๒.๑.๗ จัดประชุมติดตามสถานการณ์หรือสรุปสถานการณ์ภัยทุกวัน จนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย

๒.๑.๘ หากสถานการณ์มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ให้หน่วยงานส่วนกลางจัดส่งทรัพยากรและเจ้าหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานในพื้นที่ รวมทั้งประสานสื่อมวลชนจากส่วนกลาง ทั้งในและต่างประเทศเพื่อลงพื้นที่

๒.๑.๙ ในกรณีที่สถานการณ์มีความรุนแรงจนอาจมีผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตของเจ้าหน้าที่และทรัพย์สินของทางราชการ ให้ปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดในแผนพิทักษ์องค์กรของแต่ละหน่วยงาน

๒.๒ สำนักประชาสัมพันธ์เขต ๑-๘

๒.๒.๑ หากเกิดในพื้นที่ส่วนภูมิภาค ให้ประชาสัมพันธ์จังหวัดนั้นๆ เร่งรายงานสถานการณ์ให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์และผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์เขตในพื้นที่ทราบโดยด่วน โดยการรายงาน จะรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรหรือโดยวิธีอื่นใดก็ได้

๒.๒.๒ เมื่อเกิดเหตุการณ์ ให้ประชาสัมพันธ์จังหวัด ผู้อำนวยการส่วน ผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์และสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยในพื้นที่ตั้งของสำนักประชาสัมพันธ์เขต รายงานตัวต่อผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์เขต โดยมอบหมายรักษาการผู้อำนวยการสถานีฯ ปฏิบัติงานแทน ณ หน่วยงาน สำหรับผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์และสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยในพื้นที่จังหวัดอื่นๆ ให้ปฏิบัติหน้าที่ ณ หน่วยงาน โดยพร้อมรับการสั่งการจากผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์เขตตลอดเวลา

๒.๒.๓ ศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์เขต แจ้งหมายเลขโทรศัพท์/โทรสาร/อีเมล แอดเดรสกองบัญชาการเหตุการณ์ แก่ส่วนกลาง และหน่วยงานในสังกัด ทาง SMS เว็บบอร์ดทางอินเทอร์เน็ต กรมประชาสัมพันธ์ และจัดเตรียมระบบการสื่อสาร อาทิเช่น Teleconference เพื่อประสานกับส่วนกลางและหน่วยงานในพื้นที่

๒.๒.๔ ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์เขตรับฟังนโยบายจากอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ และผู้บริหารในพื้นที่ กำหนดเป็นนโยบายตามแผนพระอินทร์ ๑-๔ แจ้งให้ทุกหน่วยงานทราบและปฏิบัติตามแผน ทั้งนี้ให้ยึดแนวปฏิบัติตามกฎหมายที่รัฐบาลประกาศใช้ในขณะนั้นเป็นหลัก

(๑) แผนพระอินทร์ ๑

- เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ตามปกติวิสัยที่เคยปฏิบัติ แต่ให้ติดตามข่าวคราว เหตุการณ์ สถานการณ์อย่างใกล้ชิด โดยหน่วยปฏิบัติจัดส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่
- เจ้าหน้าที่ประเมินสถานการณ์ ทบทวนความพร้อมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและสำรวจอุปกรณ์เครื่องมือที่ต้องใช้
- เจ้าหน้าที่ประเมินสถานการณ์ ความเสี่ยงของเหตุการณ์ โดยประสานขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งเตือนประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย
- แจ้งข่าวเตือนภัยล่วงหน้าไปยังอำเภอ/เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล ที่คาดว่าจะเสี่ยงภัย ให้เฝ้าระวังและเตรียมพร้อมรับสถานการณ์
- ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยล่วงหน้าแก่ประชาชนโดยตรงผ่านข่าวยการสื่อสารของทางราชการ สื่อมวลชน วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว และสื่ออื่นๆ
- กรณีมีข่าวเชิงลบ ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารพร้อมชี้แจงข้อเท็จจริงให้ประชาชนทราบ และรายงานให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ในฐานะผู้บัญชาการเหตุการณ์ทราบ
- สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุ กระจายเสียง และสื่ออื่น ๆ ปรับผังรายการ รายการข่าว หรือเหตุการณ์ตามความเหมาะสม
- รวบรวมข้อมูลข่าวสารเบื้องต้น แล้วแจ้งศูนย์ IOC ส่วนกลาง (กรุงเทพฯ) ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลร่วม JIC ชั้นที่ส่วนกลาง กรณีที่มีความจำเป็น
- เตรียมการสนับสนุนทรัพยากรแก่หน่วยงานในพื้นที่
- เตรียมการระบบการสื่อสารกับส่วนกลาง อาทิเช่น Teleconference
- ให้หน่วยงานต่างๆ รายงานผลการปฏิบัติงานและความคืบหน้าสถานการณ์แก่อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ และศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ ทุกวันในเวลา ๑๖.๐๐ น.

(๒) แผนพระอินทร์ ๒

- ในกรณีสถานการณ์ขยายตัว ให้ศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ สปข.๑-๘ จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติงานในสถานการณ์วิกฤต เพื่อระดมเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าปฏิบัติงานโดยให้มีการบริหารจัดการ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และงบประมาณ ตามที่ได้กำหนดไว้ หรือดำเนินการสนับสนุน การจัดตั้งกองบัญชาการเหตุการณ์ส่วนจังหวัดขึ้น ณ กองอำนวยการเหตุการณ์ ที่ผู้อำนวยการเหตุการณ์จัดตั้งขึ้น เพื่อให้การสนับสนุนด้านข้อมูล
- ศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ ทำหน้าที่ PRC (ผู้ประสานงานด้านการประชาสัมพันธ์) เรียกประชุมเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมปฏิบัติงานเป็นศูนย์ข้อมูลร่วม (JIC) กับกองบัญชาการเหตุการณ์ ณ กองอำนวยการเหตุการณ์ที่ผู้อำนวยการเหตุการณ์จัดตั้งขึ้น หรือศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ สปข.๑-๘ หรือสถานที่อื่นใด ตามความเหมาะสม
- หัวหน้าหน่วยงานออกคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรให้เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด โดยเจ้าหน้าที่ผู้มีรายชื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยปฏิบัติราชการตามระเบียบ คำสั่งพระราชกำหนด พระราชบัญญัติ ฯลฯ ที่ออกในระหว่างนั้นอย่างเคร่งครัด
- ให้ถ่ายภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว(ถ้ามี) เพื่อใช้เป็นหลักฐานในภายหลังด้วย
- หากสถานการณ์มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ให้เร่งระดมทรัพยากรและเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆ สนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานในพื้นที่
- หน่วยงานสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง และสื่ออื่น ๆ ปรับผังรายการ รายการข่าวหรือเหตุการณ์ตามที่ อปส./รปส.ที่ได้รับมอบหมาย ผอ.สำนัก/กองสั่งการเป็นครั้งคราวตามสถานการณ์เมื่อได้ดำเนินการแล้ว ให้รีบรายงาน อปส./รปส.ที่กำกับดูแล และศูนย์ IOC กปส. เป็นลายลักษณ์อักษรหรือโดยวิธีอื่นใดก็ได้
- รายงานสถานการณ์ ต่อศูนย์ฯ ส่วนกลางอย่างต่อเนื่อง ผ่านระบบ VDO conference หรือระบบสื่อสารอื่นที่มีประสิทธิภาพเพื่อประสานงานเพื่อรับนโยบายบริหารสถานการณ์วิกฤตจากส่วนกลาง และนำไปปฏิบัติโดยเร่งด่วน และเคร่งครัด

(๓) แผนพระอินทร์ ๓

- เมื่อเกิดสาธารณภัยขนาดใหญ่ที่มีผลกระทบรุนแรงกว้างขวางหรือจำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญหรืออุปกรณ์พิเศษที่สำนักประชาสัมพันธ์เขตประเมินแล้วว่า เกิดขีดความสามารถ ที่จะปฏิบัติงานได้ ให้เร่งร้องขอการสนับสนุนจากส่วนกลาง เพื่อพิจารณาจัดสรรทรัพยากรจากส่วนกลางและสำนักประชาสัมพันธ์เขตอื่นๆ เข้าช่วยเหลือ
- หัวหน้าหน่วยงานออกคำสั่งกำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและผู้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัดและประชุมซักซ้อมการปฏิบัติงานด้วย โดยเจ้าหน้าที่ผู้มีรายชื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเคร่งครัด
- เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและผู้ปฏิบัติหน้าที่ศึกษาทำความเข้าใจและปฏิบัติตามคำสั่งพระราชกำหนด พระราชบัญญัติ ฯลฯ ที่ออกในระหว่างนั้นอย่างเคร่งครัด
- สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียงและสื่ออื่น ๆ ปรับผังรายการ รายการข่าวหรือเหตุการณ์ตามรายการของโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยหรือการสั่งการของผู้มีอำนาจโดยถูกต้องตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด จนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงของโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย หรือผู้มีอำนาจสั่งการโดยถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น

- รายงานสถานการณ์ ต่อศูนย์ฯ ส่วนกลางอย่างต่อเนื่อง ผ่านระบบ VDO conference หรือระบบสื่อสารอื่นที่มีประสิทธิภาพเพื่อประสานงานเพื่อรับนโยบายบริหารสถานการณ์วิกฤติจากส่วนกลาง และนำไปปฏิบัติโดยเร่งด่วน และเคร่งครัด
- รวบรวมสรุปผลการดำเนินงาน และความคืบหน้าสถานการณ์รายงานต่ออธิบดีกรมประชาสัมพันธ์เป็นระยะ

๒.๒.๕ ในกรณีที่มีหน่วยงานรัฐร้องขอให้ออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัย ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน ให้ผู้อำนวยการสถานีฯ ดำเนินการตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร้องขอโดยเคร่งครัด

๒.๒.๖ จัดประชุมติดตามสถานการณ์หรือสรุปสถานการณ์ภัยทุกวัน จนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย นอกเหนือจากการติดต่อประสานงานทุกครั้งที่มีความคืบหน้าเหตุการณ์

๒.๒.๗ หากสถานการณ์มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ให้เร่งระดมทรัพยากรและเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆ สนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานในพื้นที่

๒.๒.๘ ในกรณีที่สถานการณ์มีความรุนแรงจนอาจมีผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตของเจ้าหน้าที่และทรัพย์สินของทางราชการ ให้ปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดในแผนพิทักษ์องค์กรของแต่ละหน่วยงาน

๒.๒.๙ รวบรวมสรุปผลการดำเนินงาน และความคืบหน้าสถานการณ์รายงานต่ออธิบดีกรมประชาสัมพันธ์เป็นระยะ

๒.๓ ด้านพื้นที่เกิดเหตุ (จังหวัด)

๒.๓.๑ ให้ประชาสัมพันธ์จังหวัดนั้นๆ เร่งรายงานสถานการณ์ให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์และผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์เขตในพื้นที่ทราบโดยด่วน โดยการรายงาน จะรายงานเป็นสายลักษณะอักษรหรือโดยวิธีอื่นใดก็ได้

๒.๓.๒ ประชาสัมพันธ์จังหวัดในพื้นที่ ประชุมหารือรับนโยบายจากผู้ว่าราชการจังหวัด ร่วมกับผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในพื้นที่ พร้อมให้ข้อเสนอแนะต่อจังหวัด และประสานงานกับสำนักประชาสัมพันธ์เขตในด้านการรายงานสถานการณ์จากในพื้นที่และรับนโยบายจากส่วนกลาง

๒.๓.๓ ประชาสัมพันธ์จังหวัด และหน่วยงานกรมประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ปฏิบัติงานตามนโยบายของผู้ว่าราชการจังหวัด และอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ โดยประสานข้อมูลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนจังหวัดอื่นๆ

๒.๓.๔ ประชาสัมพันธ์จังหวัด และหน่วยงานกรมประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ ปฏิบัติงานตามแผนพระอินทร์ ๑-๔ ตามที่อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์หรือผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์เขตประกาศ พร้อมแจ้งให้ทุกหน่วยงานทราบและปฏิบัติงานตามแผน ทั้งนี้ ให้ยึดแนวปฏิบัติตามกฎหมายที่รัฐบาลประกาศใช้ในขณะนั้นเป็นหลัก

(๑) แผนพระอินทร์ ๑

- เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ตามปกติวิสัยที่เคยปฏิบัติ แต่ให้ติดตามข่าวคราว เหตุการณ์ สถานการณ์อย่างใกล้ชิด โดยหน่วยปฏิบัติจัดส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่
- เจ้าหน้าที่ประเมินสถานการณ์ ทบทวนความพร้อมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและสำรวจอุปกรณ์เครื่องมือที่ต้องใช้
- เจ้าหน้าที่ประเมินสถานการณ์ ทบทวนความพร้อมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและสำรวจอุปกรณ์เครื่องมือที่ต้องใช้
- เจ้าหน้าที่ประเมินสถานการณ์ ความเสี่ยงของเหตุการณ์ โดยประสานขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งเตือนประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย
- แจ้งข่าวเตือนภัยล่วงหน้าไปยังอำเภอ/เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล ที่คาดว่าจะเสี่ยงภัย ให้เฝ้าระวังและเตรียมพร้อมรับสถานการณ์

- ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยล่วงหน้าแก่ประชาชนโดยตรงผ่านสายการสื่อสารของทางราชการ สื่อมวลชน วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว และสื่ออื่นๆ
- กรณีมีข่าวเชิงลบ ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารพร้อมชี้แจงข้อเท็จจริงให้ประชาชนทราบ และรายงานให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ในฐานะผู้บัญชาการเหตุการณ์ทราบ
- รวบรวมข้อมูลข่าวสารเบื้องต้น แล้วแจ้งศูนย์ IOC ส่วนกลาง (กรุงเทพฯ) ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลร่วม JIC ขึ้นที่ส่วนกลาง กรณีที่มีความจำเป็น
- รายงานผลการปฏิบัติงานและความคืบหน้าสถานการณ์แก่อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ และศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ ส่วนกลางและ สปข.๑-๘ ทุกวันในเวลา ๑๖.๐๐ น.

(๒) แผนพระอินทร์ ๒

- ในกรณีสถานการณ์ขยายตัว ให้ จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติงานในสถานการณ์วิกฤต เพื่อระดมเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าปฏิบัติงานโดยให้มีการบริหารจัดการ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และงบประมาณ ตามที่ได้กำหนดไว้ หรือดำเนินการสนับสนุน การจัดตั้งกองบัญชาการเหตุการณ์ ส่วนจังหวัดขึ้น ณ กองอำนวยการเหตุการณ์ ที่ผู้อำนวยการเหตุการณ์จัดตั้งขึ้น เพื่อให้การสนับสนุนด้านข้อมูล
- ศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ ทำหน้าที่ PRC (ผู้ประสานงานด้านการประชาสัมพันธ์) เรียกประชุมเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมปฏิบัติงานเป็นศูนย์ข้อมูลร่วม (JIC) กับกองบัญชาการเหตุการณ์ ณ กองอำนวยการเหตุการณ์ที่ผู้อำนวยการเหตุการณ์จัดตั้งขึ้น หรือศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ สปข.๑-๘ หรือสถานที่อื่นใด ตามความเหมาะสม
- หัวหน้าหน่วยงานออกคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรให้เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด โดยเจ้าหน้าที่ผู้มีรายชื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยปฏิบัติราชการตามระเบียบ คำสั่งพระราชกำหนด พระราชบัญญัติ ฯลฯ ที่ออกในระหว่างนั้นอย่างเคร่งครัด
- ให้ถ่ายภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว(ถ้ามี) เพื่อใช้เป็นหลักฐานในภายหลังด้วย
- หากสถานการณ์มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ให้เร่งระดมทรัพยากรและเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆ สนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานในพื้นที่
  - รายงานสถานการณ์ ต่อศูนย์ฯ ส่วนกลางอย่างต่อเนื่อง ผ่านระบบ VDO conference หรือระบบสื่อสารอื่นที่มีประสิทธิภาพเพื่อประสานงานเพื่อรับนโยบายบริหารสถานการณ์ วิกฤติจากส่วนกลาง และนำไปปฏิบัติโดยเร่งด่วน และเคร่งครัด

(๓) แผนพระอินทร์ ๓

- เมื่อเกิดสาธารณภัยขนาดใหญ่ที่มีผลกระทบรุนแรงกว้างขวางหรือจำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญหรืออุปกรณ์พิเศษที่ประชาสัมพันธ์จังหวัดประเมินแล้วว่า เกิดขีดความสามารถที่จะปฏิบัติงานได้ ให้เร่งร้องขอการสนับสนุนจากส่วนกลาง เพื่อพิจารณาจัดสรรทรัพยากรจากส่วนกลางและสำนักประชาสัมพันธ์เขตเข้าช่วยเหลือ
- หัวหน้าหน่วยงานออกคำสั่งกำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและผู้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัดและประชุมซักซ้อมการปฏิบัติงานด้วย โดย เจ้าหน้าที่ผู้มีรายชื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเคร่งครัด

- เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและผู้ปฏิบัติหน้าที่ศึกษาทำความเข้าใจและปฏิบัติตามคำสั่ง พระราชกำหนด พระราชบัญญัติ ฯลฯ ที่ออกในระหว่างนั้นอย่างเคร่งครัด
- รายงานสถานการณ์ ต่อศูนย์ฯ ส่วนกลางอย่างต่อเนื่อง ผ่านระบบ VDO conference หรือระบบสื่อสารอื่นที่มีประสิทธิภาพเพื่อประสานงานเพื่อรับนโยบายบริหารสถานการณ์ วิกฤติจากส่วนกลาง และนำไปปฏิบัติโดยเร่งด่วน และเคร่งครัด

๒.๓.๕ ในกรณีที่มีหน่วยงานรัฐร้องขอให้ออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัย ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติหรือ เหตุฉุกเฉิน ให้ผู้อำนวยการสถานีฯ ดำเนินการตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร้องขอโดยเคร่งครัด

๒.๓.๖ ประชาสัมพันธ์จังหวัดใกล้เคียงและจังหวัดอื่นๆ ให้ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการแก้ไข สถานการณ์ของภาครัฐ และเตรียมการช่วยเหลือหากได้รับการร้องขอจากหน่วยงานในพื้นที่

๒.๓.๗ หากสถานการณ์มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ให้ร้องขอการสนับสนุนจากหน่วยงาน ในจังหวัดใกล้เคียง สำนักประชาสัมพันธ์เขต และส่วนกลาง

๒.๓.๘ ในกรณีที่สถานการณ์มีความรุนแรงจนอาจมีผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตของ เจ้าหน้าที่และทรัพย์สินของทางราชการ ให้ปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดในแผนพิทักษ์องค์กรของแต่ละหน่วยงาน

๒.๓.๙ รวบรวมสรุปผลการดำเนินงาน และความคืบหน้าสถานการณ์รายงานต่ออธิบดี กรมประชาสัมพันธ์เป็นระยะ

๒.๔ แนวทางปฏิบัติในการออกอากาศของหน่วยงานสื่อ

๒.๔.๑ ในกรณีที่มีหน่วยงานรัฐร้องขอให้ออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัย ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติหรือ เหตุฉุกเฉิน ให้ผู้อำนวยการสถานีฯ ดำเนินการตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร้องขอโดยเคร่งครัด

๒.๔.๒ แนวปฏิบัติในการนำเสนอ/การถ่ายทอด/รายงานภาคสนาม

- (๑) ศึกษาข้อมูลความเป็นมา แนวโน้มเหตุการณ์ การดำเนินงานของหน่วยงาน บุคคลที่เกี่ยวข้อง
- (๒) ลงพื้นที่ พร้อมทั้งกาย ใจ ในการปฏิบัติงาน ปลูกใจให้เข้มแข็ง พร้อมยื่นหยัดเผชิญภัยพิบัติ
- (๓) รายงานข่าวต่อเนื่อง ในกรณีของสื่อโทรทัศน์ ต้องเก็บภาพและเสียงความเคลื่อนไหวของ เหตุการณ์รวมทั้งที่มองเห็นใกล้ตัวจากสถานี และส่งภาพออกอากาศทันที ในกรณีสื่อวิทยุ ต้องบันทึกเสียงเหตุการณ์ เช่น เสียงคลื่นลมแรง เสียงสิ่งของตกกระทบพื้น เสียงหวีด ร้อง เสียงตะโกนขอความช่วยเหลือ ฯลฯ เพื่อเป็นส่วนประกอบการรายงานข่าว
- (๔) ประสานงานสถานที่ บุคคลเกี่ยวข้อง พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ สถานที่ติดต่อ เกาะติด แหล่งข่าวที่เป็นแหล่งข้อมูลสำคัญและเชื่อถือได้ ได้แก่ ศูนย์แจ้งเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ ตำรวจ ทหาร สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ ฯลฯ และหน่วยงานที่รับผิดชอบ ตามระเบียบ/กฎหมายที่ประกาศใช้ในขณะนั้น รวมทั้งแหล่งข้อมูลจากนักวิชาการและ ภาคเอกชน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน ข้อมูล ข่าวสารที่ออกเผยแพร่ต้องไปจาก แหล่งข่าวเดียวกันที่เชื่อถือ ยืนยันได้ โดยหน่วยงานรัฐต้องประสานงานบูรณาการกัน
- (๕) ขณะที่ทีมข่าวปฏิบัติงานติดตามข่าว ทีมรายการต้องเร่งเปิดตัวรายการพิเศษเพื่อรายงาน ข่าวด่วน และช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อน เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างทีมช่วยเหลือกับ ผู้ต้องการความช่วยเหลือ ระหว่างภาครัฐกับประชาชน และช่วยลดความตื่นตระหนกของ ประชาชน ด้วยข้อมูลและข่าวที่ถูกต้องแม่นยำ ทั้งนี้ หากมีสื่อใดนำเสนอข่าวผิดพลาด คลาดเคลื่อน สร้างความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง ต้องช่วยแก้ไขให้ถูกต้องด้วย

- (๖) ต้องรายงานข่าวต่อเนื่อง โดยเฉพาะภาพข่าวโทรทัศน์ **ไม่ควรใช้ภาพข่าวเดิมซ้ำไปมา** โดยไม่จำเป็นต้องใช้ภาพถ่ายใหม่ตลอดเวลา เพื่อให้เห็นพัฒนาการของเหตุการณ์ ในขณะที่การจัดรายการเพื่อรายงานสถานการณ์และเป็นแกนกลางประสานความช่วยเหลือต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง หลากหลาย แสงหาวิธีช่วยเหลือผู้คนที่ได้มากที่สุด
- (๗) **ปรับเปลี่ยนมุมมองประเด็นข่าว** และรายการให้ทันเหตุการณ์ตลอดเวลา มุ่งประเด็น ที่จะให้เกิดความช่วยเหลือต่อผู้เดือดร้อนโดยเร็ว รวมทั้งเผยแพร่การทำงานช่วยเหลือประชาชนของหน่วยงานต่าง ๆ เชิดชูผู้ทำความดี ประกาศเตือนกรณีมีผู้ฉกฉวยเป็นภัยต่อผู้อื่น ประกาศเรื่องการปฏิบัติตนที่ถูกต้องให้ประชาชนรับทราบเป็นระยะ ช่วยแสวงหาข่าวในจุดที่หน่วยกู้ภัยยังเข้าไปช่วยไม่ถึง เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าไปช่วยเหลือประชาชนได้ทันเวลา
- (๘) รายการข่าว ควรมีทั้งรายงานข่าว วิเคราะห์ข่าว Talk Show ให้ข้อมูลต่าง ๆ มีภาพอธิบายเรื่องยาก ๆ ให้เข้าใจง่ายขึ้น
- (๙) **เน้นการสื่อข่าวให้ประชาชนเข้าใจในเหตุการณ์ ร่วมมือกัน ช่วยเหลือกันเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน** ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ปลอดภัยใจกัน
- (๑๐) การเสนอข่าว ควรเป็นข่าวที่แท้จริง ไม่ควรเสนอรูปแบบการเล่าข่าว หรือการแสดง (Drama)
- (๑๑) การเสนอข่าวต้องทำให้น่าเชื่อถือให้ได้
- (๑๒) สื่อมวลชนต้องเข้าใจบทบาทตัวเองคือสื่อมวลชน ไม่ใช่ไปสั่งให้หน่วยงานบุคคลต้องปฏิบัติตาม
- (๑๓) ให้ประชาชนรู้จักเหตุ รู้จักผล ยกระดับสังคม และให้การศึกษาสังคมด้วย
- (๑๔) การเสนอข่าวให้หนักถึงคนมากกว่าหนักถึงการขายข่าว หนักถึงสังคมมากกว่าตัวเอง
- (๑๕) ต้องบอกว่าความช่วยเหลือกำลังจะไปถึง ไม่ใช่บอกว่าตรงนี้ไม่มีการช่วยเหลือเลย
- (๑๖) ข่าวโทรทัศน์ให้ใช้กราฟฟิกหรือเทคโนโลยีภาพถ่ายมาช่วยอธิบายให้มาก
- (๑๗) ต้องใช้ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ชี้แจงให้ประชาชนได้ทราบ เพื่อเตรียมการทางหน้าที่ได้
- (๑๘) การเสนอข่าวต้อง ถูกต้อง รวดเร็ว รอบด้านที่สุด
- (๑๙) อธิบายศัพท์ ภาษาให้ถูกต้องชัดเจน โดยเฉพาะการใช้ภาษาไทยให้คำนี้ถึงหลักและระดับภาษาไทยด้วย ทั้งนี้รวมถึงคำย่อ คำเฉพาะ คำสแลง ศัพท์เฉพาะกลุ่ม
- (๒๐) อย่าเจตนาสร้างความเข้าใจในข่าวที่บิดเบือนหรือเป็นข่าวเท็จ
- (๒๑) อย่าเปิดประเด็นข่าวใหม่ โดยให้ประชาชนตอบตามเนื้อหาที่ตนเองอยากให้เกิดประเด็นข่าว
- (๒๒) ขณะออกอากาศควรรายงานข่าว หรือขึ้นตัววิ่ง การยกเลิกเที่ยวบิน การคมนาคม เช่นรถไฟ รถยนต์ ไปด้วย รวมถึงสายด่วน หรือเบอร์โทรศัพท์ของโรงพยาบาล ศูนย์บัญชาการ หรือศูนย์ที่ให้ข้อมูลข่าวสารได้
- (๒๓) กรณีเหตุการณ์เกี่ยวข้องกับชาวต่างชาติ หรือนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ต้องให้ข้อมูลข่าวสารภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ตลอดเวลา
- (๒๔) ขณะออกอากาศรายการทางโทรทัศน์ ควรประกาศขอความร่วมมือจากประชาชน หรือนักท่องเที่ยวให้นำภาพที่ถ่ายไว้มาให้สถานีเผยแพร่ด้วยความหลากหลายเป็นหลักฐาน และให้การช่วยเหลือจะได้เข้าถึงพื้นที่โดยเร็ว
- (๒๕) **เอื้อเฟื้อ แลกเปลี่ยนข่าว และภาพกับสื่ออื่น ๆ** เพื่อให้การรายงานเหตุการณ์แพร่กระจายออกไปอย่างรวดเร็วที่สุด ซึ่งจะส่งผลให้การช่วยเหลือถึงมือผู้เดือดร้อนเร็วที่สุด และทำให้การแก้ไขปัญหาดำเนินไปอย่างรวดเร็ว ได้ผล **คิดถึงประชาชนเป็นหลัก**

- (๒๖) พยายามเก็บภาพการทำงานของฝ่ายต่างๆ ไว้ด้วย การจัดเก็บต้องลำดับผลการทำงานให้เป็นระบบ เพื่อจะได้ไม่เสียเวลาเสาะหาเมื่อเสร็จภารกิจ นอกจากนี้ยังสะดวกเมื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หอจดหมายเหตุ พิพิธภัณฑ์ จังหวัด ติดต่อขอข้อมูลและหลักฐานการเผยแพร่ไปเก็บไว้เป็นประวัติศาสตร์ชาติในอนาคตด้วย ทั้งนี้ ควรจัดทำสำเนาภาพส่งแก่หอจดหมายเหตุ กรมประชาสัมพันธ์ หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทุกครั้งที่เสร็จสิ้นภารกิจ
- (๒๗) การรายงานข้อมูลในลักษณะการเตือนภัย ต้องห้ามแสดงความคิดเห็น เว้นแต่ความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่รัฐ หรือนักวิชาการ ที่ได้มีการกำหนดไว้ในฐานข้อมูลรายชื่อในแผนปฏิบัติการฯ
- (๒๘) ในกรณีมีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์หรือการถ่ายทอดสดจากผู้สื่อข่าวในท้องที่ เจ้าหน้าที่หรือผู้ประสภภัยพิบัติ ต้องมีการบันทึกชื่อของผู้ให้ข้อมูล และหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อเพื่อตรวจสอบย้อนหลังทุกครั้ง
- (๒๙) การเสนอข่าว ภาพควรคำนึงถึงกฎหมาย จรรยาบรรณ ไม่ควรแพร่ภาพที่อุจาด ไม่น่าดู ไม่สร้างสรรค์ โดยควรเสนอข้อมูลมากกว่าภาพ ข่าวที่ไม่สร้างสรรค์ ย้ำเตือนคือให้คำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคลและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์บ้าง
- (๓๐) การรายงานข่าว/การนำเสนอต้องยึดหลักข้อบังคับกรมประชาสัมพันธ์ ว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบวิชาชีพในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ของกรมประชาสัมพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๕ และจรรยาบรรณของสมาคมวิชาชีพด้านสื่อสารมวลชนเป็นหลักในการปฏิบัติงาน รายละเอียดข้อบังคับกรมประชาสัมพันธ์ ตามภาคผนวก ฅ

๒.๔.๓ แนวทางในการใช้ดุลพินิจในการตัด/เชื่อม/เปลี่ยนแปลงสัญญาณการออกอากาศ

- (๑) การตัดสินใจตัด/เชื่อม/เปลี่ยนแปลงสัญญาณการออกอากาศ ให้มาจากการตัดสินใจของที่ประชุมกองบัญชาการเหตุการณ์ กรมประชาสัมพันธ์ หรือผู้อำนวยการสถานีฯ หรือผู้ควบคุมการออกอากาศ แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ เป็นผู้ควบคุมการออกอากาศ ให้ขออนุญาตต่อผู้อำนวยการสถานีฯ เป็นลายลักษณ์อักษรหรือโดยวิธีอื่นใดก็ได้ก่อนทุกครั้ง
- (๒) การตัด/เชื่อม/เปลี่ยนแปลงสัญญาณ ให้ดำเนินการตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร้องขอโดยเคร่งครัด
- (๓) หากเป็นการตัด/เชื่อม/เปลี่ยนแปลงสัญญาณ ในระหว่างการถ่ายทอด หรือมีการแจ้งของโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย (ทรท.) ให้ดำเนินการตามขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อมีการเตือนภัยของโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย

๒.๔.๔ แนวปฏิบัติในการบันทึกรายการที่ได้ออกอากาศไปแล้ว และเก็บรักษาไว้เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบได้ กำหนดให้มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและบันทึกรายการที่ออกอากาศ จัดทำเป็นตารางรายการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษร นำเสนอต่อผู้อำนวยการสถานีเป็นประจำทุกวัน โดยให้เก็บรักษาเทปบันทึกรายการที่ออกอากาศไว้ ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน

๓. ชั้นหลังเกิดภัย (การฟื้นฟู)

๓.๑ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ที่ได้รับมอบหมาย หัวหน้าหน่วยงานในพื้นที่ หรือผู้ที่ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์มอบหมาย พิจารณาประกาศใช้แผนพระอินทร์ ๔ เป็นลายลักษณ์อักษร หรือโดยวิธีอื่นใดก็ได้

ในกรณีหัวหน้าหน่วยงานในพื้นที่ หรือผู้ที่อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์มอบหมายเป็นผู้ประกาศใช้แผน หลังจากการ ประกาศ ให้รายงานอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ที่ได้รับมอบหมาย และศูนย์ IOCกรม ประชาสัมพันธ์ทราบโดยด่วน

๓.๒ ผู้อำนวยการสถานีฯ แจ้งยกเลิกสถานการณ์ตามข้อมูลหรือคำสั่งจากหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว

๓.๓ หน่วยงานสื่อ จัดทำรายงานข้อมูลผลการดำเนินการ นำเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ก่อนส่งมา รวบรวมที่ศูนย์ IOC เพื่อแจ้งต่อสำนักงาน กสทช. ภายใน ๓๐ วัน โดยประกอบด้วยข้อมูล ดังนี้

๓.๓.๑ รายชื่อผู้รับผิดชอบของรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐในกรณีที่มีการร้องขอให้ออกอากาศแจ้ง ข่าวหรือเตือนภัยแก่ประชาชน พร้อมวิธีการร้องขอ

๓.๓.๒ ผังรายการในการออกอากาศกรณีแจ้งข่าวหรือเตือนภัยที่ได้ออกไปแล้ว

๓.๓.๓ เอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการดำเนินการออกอากาศแจ้งข่าวหรือ เตือนภัย เช่น หนังสือขอความร่วมมือประกาศข้อมูลข่าวสารจากภาครัฐ เอกชน หรือประชาชน เป็นต้น

โดยให้จัดส่งข้อมูลดังกล่าวแก่ศูนย์ IOC ภายใน ๑๕ วันหลังจากการประกาศแจ้งยกเลิกสถานการณ์

๓.๔ สรุปเหตุการณ์ รายงานให้ผู้บังคับบัญชาตามสายงานทราบ

๓.๕ รายงานสรุปเหตุการณ์ให้สื่อมวลชนและประชาชนทราบผ่านทางช่องทางประชาสัมพันธ์ต่างๆ

๓.๖ สรุปประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

๓.๗ จัดทำหนังสือขอบคุณสื่อมวลชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในสังกัดกรมประชาสัมพันธ์และ หน่วยงานภายนอก

๓.๘ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งเบิกจ่ายงบประมาณที่ใช้ในระหว่างการปฏิบัติงาน

๓.๙ เก็บรวบรวมข้อมูลเอกสาร เพื่อใช้ประโยชน์ในโอกาสต่อไป

สรุปสาระสำคัญของประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้มีคำสั่งที่ ๑๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนดำเนินงานวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ในภาวะภัยพิบัติ (คณะอนุกรรมการฯ) โดยมี กสทช. สฤณีญา กลางณรงค์ เป็นประธานคณะอนุกรรมการฯ มีวาระในการปฏิบัติหน้าที่ ๑ ปี โดยมีอำนาจหน้าที่ในการศึกษาข้อเท็จจริง วิเคราะห์ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อประกอบการจัดทำนโยบาย หลักเกณฑ์ และมาตรการในการดำเนินกิจการวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์เพื่อการเตือนภัยและในภาวะภัยพิบัติ และจัดทำร่างประกาศ หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในกรณีเกิดภัยพิบัติ หรือเหตุฉุกเฉิน ซึ่งต่อมาคณะอนุกรรมการฯ ได้ดำเนินการยกร่างประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน ซึ่งได้ดำเนินการจัดทำประชุมความเห็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Focus group) และมีการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะต่อผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ ณ ห้องแกรนด์บอลรูม โรงแรมเซ็นจูรี พาร์ค ตามหลักเกณฑ์ของมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ซึ่งภายหลังจากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะดังกล่าว กสทช. ได้พิจารณาและปรับปรุงร่างประกาศฯ ความความคิดเห็นที่ได้ รับ เพื่อให้มีประกาศฯ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและได้พิจารณาอนุมัติก่อนดำเนินการประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๙ ตอนพิเศษ ๑๔๙ ง เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นผลให้ประกาศดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตามกฎหมายในวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

เจตนารมณ์ของประกาศ

เพื่อให้การกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับบริการที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้องและเป็นธรรม ประกอบกับในสถานการณ์ปัจจุบันที่ประเทศไทยประสบภัยพิบัติธรรมชาติอย่างร้ายแรงและต่อเนื่อง ซึ่งเป็นเหตุที่ก่อให้เกิด ความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน สิทธิ หรือเสรีภาพของประชาชนในวงกว้าง ด้วยเหตุนี้ การปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์จึงมีความสำคัญในการเผยแพร่และนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการเตรียมพร้อม เพื่อป้องกัน แก้ไขและบรรเทาเหตุภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้นหรือคาดหมายได้ว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

หลักการและเหตุผล

เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน โดยมุ่งหมายให้ประชาชนผู้ประสบภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินได้รับข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นอย่างครบถ้วน ถูกต้องและจำเป็นต่อการดำรงชีพ และการนำเสนอข่าวสารหรือข้อมูลจะต้องเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือและไม่ก่อให้เกิดความตื่นตระหนกของประชาชน

ลักษณะสำคัญของร่างประกาศ

โดยที่ในปัจจุบัน ประเทศไทยประสบภัยธรรมชาติอย่างร้ายแรงและต่อเนื่อง ประกอบกับผู้ประกอบกิจการหลายรายยังไม่ได้เป็นผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์จาก กสทช. ดังนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เท่าทันต่อเหตุภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน การจัดทำประกาศดังกล่าวจึงมีลักษณะสำคัญดังนี้

๑. การดำเนินการตามร่างประกาศดังกล่าวมีลักษณะเป็นการขอความร่วมมือกับผู้ประกอบกิจการทุกรายที่ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

๒. แนวทางการปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์จะต้องมีความชัดเจนและสามารถ ปฏิบัติได้จริงอย่างทันทั่วทั้งที่ ทั้งก่อน ขณะเกิดเหตุและหลังจากเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน และจะต้องไม่ก่อให้เกิดภาระแก่ผู้ประกอบกิจการเกินสมควร

๓. กสทช. จะต้องไม่แทรกแซงเสรีภาพในการเสนอข่าวของสื่อมวลชน ซึ่งเป็นสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สาระสำคัญของประกาศ

โดยที่ประกาศฯ กสทช. ฉบับนี้ได้กำหนดหน้าที่ของผู้ประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ไว้ ซึ่งตามนิยามของประกาศฯ นี้ ได้กำหนดนิยามของ “ผู้ประกอบกิจการ” หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์และมีความหมายรวมถึงผู้รับอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐเพื่อประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ ดังนั้น การบังคับใช้ตามประกาศกำหนดให้เป็นหน้าที่ของ

๑. ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้
๒. ผู้รับอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์

แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่าในปัจจุบันผู้ประกอบการโทรทัศน์และกิจการกระจายเสียงหลาย ราย ยังไม่ได้เข้าสู่ระบบของใบอนุญาตตามกฎหมาย การดำเนินการของผู้ประกอบการนั้นๆ ก็ควรที่จะ ดำเนินการตามประกาศนี้ อันมีลักษณะเป็นการ “ขอความร่วมมือ” เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบ กิจการมีความสอดคล้องและมีประสิทธิภาพไปในทิศทางเดียวกัน

นอกจากนี้ กสทช. ยังได้กำหนดนิยามคำว่า “ภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน” เพื่อให้ผู้ประกอบ กิจการฯ ได้มีความเข้าใจความหมายไปในทิศทางเดียวกัน โดย คำว่า ภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน ดังกล่าวนั้น ได้ กล่าวดังเหตุการณ์ใดๆ ที่ “อาจ” เกิดขึ้น หรือ “เกิดขึ้น” และคาดหมายได้ว่าจะก่อให้เกิดความเสียหายในชีวิต ทรัพย์สิน สิทธิ หรือเสรีภาพของประชาชนในวงกว้าง และ นอกจากนี้ กสทช. ยังได้กำหนดนิยามให้มี ความหมายรวมถึงสาธารณภัยต่างๆ ตามกฎหมายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอีกด้วย

ซึ่งตามกฎหมายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยนั้น ตาม พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย ได้กำหนดนิยามของคำต่างๆ ไว้ ดังนี้

“สาธารณภัย” หมายความว่า อัคคีภัย วัตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่น ๆ อันมีผลกระทบต่อ สาธารณชน ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายความ รวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย

“ภัยทางอากาศ” หมายความว่า ภัยอันเกิดจากการโจมตีทางอากาศ

“การก่อวินาศกรรม” หมายความว่า การกระทำใด ๆ อันเป็นการมุ่งทำลายทรัพย์สิน ของประชาชนหรือของรัฐ หรือสิ่งอันเป็นสาธารณูปโภค หรือการรบกวน ขัดขวางห่วงเหี่ยวระบบการ ปฏิบัติงานใด ๆ ตลอดจนการประทุษร้ายต่อบุคคลอันเป็นการก่อให้เกิดความปั่นป่วนทางการเมืองการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของรัฐ และในกรณีที่ มีความสำคัญประกาศนี้อีกประการหนึ่ง คือ การกำหนด

ในส่วนของ “แหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้” นั้น ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่จะทำให้นำเสนอหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารมีความถูกต้อง กสทช. จึงได้กำหนด หน่วยงานที่ถือได้ว่าเป็นแหล่งที่มาของข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่มีความน่าเชื่อถือและสามารถใช้สาระสำคัญของข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเพื่อแจ้งข่าวหรือเตือนภัยเกี่ยวกับภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินให้ประชาชนทราบ ซึ่งได้แก่

๑. สำนักนายกรัฐมนตรี
๒. ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ
๓. กรมทรัพยากรธรณี
๔. กรมอุตุนิยมวิทยา
๕. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๖. สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ
๗. คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
๘. กรุงเทพมหานคร และจังหวัดโดยผู้ว่าราชการจังหวัด
๙. กองบัญชาการกองทัพไทย /กองทัพบก /กองทัพเรือ /กองทัพอากาศ /สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๑๐. หน่วยงานที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายเพื่อทำหน้าที่ระงับยับยั้งภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน
๑๑. หน่วยงานที่คณะกรรมการเห็นว่าเป็นแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

ลักษณะทั่วไปของประกาศฉบับนี้ ได้กำหนดให้มีลักษณะที่มีการแบ่งหน้าที่ของผู้ประกอบกิจการให้มีความชัดเจน โดยกำหนดขั้นตอนหลักๆ เป็น 3 ระยะ คือ ระยะการเตรียมพร้อมของผู้ประกอบกิจการ (ก่อนเกิดเหตุ) ระยะเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน (ขณะเกิดเหตุ) และระยะภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินสิ้นสุด (หลังเกิดเหตุ) โดยแต่ละระดับขั้นตอนผู้ประกอบกิจการฯ จะมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติเพื่อการรายงานข้อมูลข่าวสารและการปฏิบัติตนที่แตกต่างกัน ดังนี้

๑. ระยะการเตรียมพร้อมของผู้ประกอบกิจการ (ก่อนเกิดเหตุ)

การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบกิจการในระยะการเตรียมพร้อมของผู้ประกอบกิจการ (ก่อนเกิดเหตุ) นั้น จะมีลักษณะเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบกิจการในด้านต่างๆ ทั้งหมด ๔ ด้าน ดังนี้

๑.๑ การเตรียมความพร้อมด้านบุคคล เป็นการกำหนดภาระหน้าที่ตามข้อ ๕ ของประกาศดังกล่าว ซึ่งผู้ประกอบกิจการทุกรายมีหน้าที่ต้องแจ้งชื่อผู้ประสานงานพร้อมข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อการติดต่อประสานงานต่อเลขที่การ กสทช. ภายใน ๓๐ วัน โดยการแจ้งข้อมูลต่างๆ นี้ จะเป็นการจัดทำฐานข้อมูลในการประสานงานในขณะเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน ซึ่งผู้ประสานงานตามที่ผู้ประกอบกิจการได้กำหนดไว้นั้น จะต้องมีความพร้อมที่จะสามารถรับการติดต่อประสานงานกับ กสทช. ได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง โดย

มีแหล่งที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ โทรสารหรือด้วยวิธีการใด ที่สามารถทำหน้าที่การติดต่อสื่อสารเพื่อการระงับยับยั้ง ภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน ทั้งนี้ สำหรับผู้ทำหน้าที่ในการติดต่อประสานงานนั้นผู้ประกอบกิจการอาจกำหนด จำนวนที่มากกว่า ๑ คนก็ได้ (แต่ควรจะต้องมีผู้ประสานงานหลัก)

และนอกจากนี้ หากผู้ประกอบกิจการมีความประสงค์ที่จะเปลี่ยนแปลงผู้ประสานงาน ผู้ประกอบกิจการจะต้องแจ้งต่อเลขาธิการ กสท ข. เป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วันนับแต่วันที่มีการ เปลี่ยนแปลง

๑.๒ การเตรียมความพร้อมด้านการรับหรือแสวงหาข้อมูล อีกหนึ่งปัจจัยที่ทำหน้า การ นำเสนอข้อมูลข่าวสารเป็นไปได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ผู้ประกอบกิจการฯ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเตรียมพร้อมในด้านการรับหรือแสวงหาข้อมูลหรือข้อเท็จจริงต่างๆ เกี่ยวกับภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน เพื่อ ประโยชน์ในการออกอากาศแจ้งข่า วหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ ซึ่งผู้ประกอบกิจการควรจะต้องมีการ จัดทำฐานข้อมูลนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญ หรือรายชื่อเจ้าหน้าที่ที่มีความเกี่ยวข้องกับภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน และนอกจากนี้การแสวงหาข้อมูลหรือข้อเท็จจริงต่าง ควรมาจาก “แหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้” ซึ่ง ได้กล่าวไว้ใน เบื้องต้นแล้ว

นอกจากการเตรียมความพร้อมด้านการกำหนดแหล่งข้อมูลแล้ว การจำแนกข้อมูลที่เป็น มาตรฐานเดียวกันของผู้ประกอบกิจการก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง การจำแนกข้อมูลในประกาศนี้จึงได้กำหนด เป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ๑) ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงข่าวสาร “**เพื่อทราบ : (Advisory)**” ได้แก่ ข้อมูลหรือข้อเท็จจริง ทั่วไปอันอาจมีผลไปสู่ภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินได้
- ๒) ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเพื่อ “**เฝ้าระวัง : (Watch)**” ได้แก่ ประกาศหรือข้อมูลที่มุ่งหมาย ให้หน่วยงานองค์กร หรือประชาชนเตรียมพร้อมและเฝ้าระวังเหตุ
- ๓) ข้อมูลหรือข้อเท็จจริง เพื่อ “**แจ้งเตือน : (Warning)**” ได้แก่ ประกาศ คำสั่ง หรือ หลักเกณฑ์ใดๆ ของหน่วยงานภาครัฐ ที่เป็นการกำหนดให้หน่วยงาน องค์กร หรือ ประชาชนจะต้องปฏิบัติตามเพื่อป้องกันหรือระงับยับยั้งเหตุ

นอกจากข้อมูล ๓ ประการนี้แล้ว ในการของการแจ้งเหตุเตือนภัยยังมีข้อมูลที่สำคัญ อีก ๑ ข้อมูลคือ ข้อมูลอันเป็นการแจ้งยกเลิกเหตุ ซึ่งแจ้งให้หน่วยงาน องค์กรหรือประชาชนทราบว่าเหตุหรือภัย ดังกล่าวได้สิ้นสุดลงแล้ว ซึ่งตามประกาศฉบับนี้ได้กำหนดไว้แล้วในระยยะภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินสิ้นสุด (หลัง เกิดเหตุ)

๑.๓ การเตรียมพร้อมด้านการออกอากาศ การออกอากาศของผู้ประกอบกิจการเพื่อให้มี ความครอบคลุมทั่วถึงประชาชนผู้รับข่าวสาร ผู้ประกอบกิจการจึงควรมีความพร้อมในรูปแบบและ วิธีการต่างๆ ดังต่อไปนี้

๑) การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยทางเสียง ได้แก่ การอ่านคำแถลงการณ์ การบรรยาย ลักษณะเหตุการณ์อันเป็นข้อเท็จจริงของเหตุการณ์

๒) การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยทางภาพ ได้แก่ การออกอากาศภาพหนังสือ แถลงการณ์ที่แสดงให้ประชาชนเห็นและสามารถอ่านได้สะดวก การออกอากาศภาพล่ามภาษามือ

๓) การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยทางตัวอักษร ได้แก่ การออกอักษรวิ่ง

๔) การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยด้วยวิธีอื่นๆ เช่น สัญลักษณ์หรือสีตามมาตรฐานที่ หน่วยงานรัฐผู้รับผิดชอบเป็นผู้กำหนด

ทั้งนี้ การเตรียมความพร้อมด้านการออกอากาศนั้น เป็นมาตรการในการเตรียมพร้อมในการ ออกอากาศเพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางต่างๆ อย่างหลากหลาย แต่อย่างไรก็ตาม สำหรับการออกอากาศในกิจการโทรทัศน์นั้น ประกาศฉบับนี้ได้กำหนดไว้ให้ต้องออกอากาศเป็นอักษรวิ่ง เป็นอย่างน้อย

๑.๔ การเตรียมความพร้อมด้านแผนปฏิบัติการ แผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบ กิจการในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน ถือเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ประกอบกิจการจะต้องถือปฏิบัติโดยการยึดโดย การเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างเป็นระบบอย่างมีแบบแผน

การจัดทำแผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบกิจการฯ นั้น ประกาศได้กำหนดไว้ให้ผู้ ประกอบกิจการฯ ทุกรายจัดทำและส่งให้ กสทช. เพื่อทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ซึ่งประกาศมีผลใช้บังคับในวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ ผู้ประกอบกิจการจะต้องจัดส่งให้ กสทช. ภายในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ทั้งนี้ สำหรับผู้ประกอบกิจการรายใหม่ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและ กิจการโทรทัศน์จะต้องดำเนินการจัดส่งแผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ฯ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับ ใบอนุญาตเช่นเดียวกัน

และนอกจากนี้ ผู้ประกอบกิจการจะต้องมีการทบทวนแผนขั้นตอนและจัดส่งให้ คณะกรรมการทราบเป็นประจำทุกปี โดยการปรับปรุงแก้ไขให้เข้า กับสถานการณ์ที่อาจเปลี่ยนแปลงไปใน อนาคตอีกด้วย

สำหรับการดำเนินการตาม แผนขั้นตอนนั้น ตามประกาศดังกล่าวได้กำหนดแนวทางสำคัญ อันเป็นแนวทางพื้นฐาน ที่ผู้ประกอบกิจการจะต้องดำเนินการและมีบรรจุไว้ในแผนฯ ๑๐ ข้อ ดังนี้

ข้อ	ข้อกำหนด	อ้างอิง
๑	มีการกำหนดชื่อ โทรศัพท์ โทรสาร email ที่อยู่ของผู้ประสานงานอย่างชัดเจน (และมีชื่อสำรอง)	ข้อ ๕
๒	มีการจัดเตรียมความพร้อมด้านการรับหรือแสวงหาข้อมูลหรือข้อเท็จจริง (เช่น แหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ และมีการจำแนกข้อมูลว่าเป็นการแจ้งเพื่อทราบ เผื่อระวัง หรือเตือน)	ข้อ ๖
๓	มีการจัดเตรียมความพร้อมด้านการออกอากาศ (ทางเสียง ทางภาพ ทางตัวอักษร หรือวิธีอื่นๆ)	ข้อ ๗
๔	แผนขั้นตอนไม่ฝ่าฝืนกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ เงื่อนไขใบอนุญาต และมีการทบทวนแผนทุกปี	ข้อ ๘
๕	มีผู้รับผิดชอบในการควบคุมการออกอากาศที่ชัดเจนและแนวทางในการใช้ดุลยพินิจในการตัด/เชื่อม/เปลี่ยนแปลง สัญญาณการออกอากาศ	ข้อ ๙ และข้อ ๑๐
๖	กิจการโทรทัศน์จะต้องมีตัวอักษรวิ่งเป็นอย่างน้อยและข้อมูลการเตือนภัยห้ามแสดงความคิดเห็น	ข้อ ๑๑ วรรคแรก
๗	การรายงานข้อมูลในลักษณะการถ่ายทอดภาคสนามหรือโทรศัพท์มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบันทึกและแสดงชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์	ข้อ ๑๑ วรรค ๓
๘	มีแนวปฏิบัติการตัดการออกอากาศ ในกรณีที่การออกอากาศอาจทำให้สร้างความตระหนักตกใจแก่ประชาชน	ข้อ ๑๑ วรรค ๔
๙	มีหลักจรรยาบรรณในการนำเสนอหรือรายงานภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน	ข้อ ๑๒
๑๐	มีแนวทางการเก็บรวบรวมเอกสารหลักฐานจากผู้ร้องขอให้ออกอากาศ ผังรายการกรณีภัยพิบัติ หรือ หนังสือขอความร่วมมือจากภาครัฐ หรือเอกชน	ข้อ ๑๔

๒. ระยะเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน (ขณะเกิดเหตุ)

การปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการใน ระยะเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน (ขณะเกิดเหตุ) นี้ สามารถแบ่งการดำเนินการเป็น ๒ ด้าน ได้แก่

๒.๑ กรณีที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร้องขอ โดยที่มาตรา ๓๕ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดหน้าที่ผู้รับใบอนุญาตไว้ให้จะต้องออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบเมื่อรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร้องขอ

“**มาตรา ๓๕** ในกรณีที่มีภัยพิบัติหรือมีเหตุฉุกเฉิน หรือมีกรณีอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ซึ่งมีความจำเป็นต้องออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ เมื่อรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร้องขอ ให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการตามที่ร้องขอนั้น ”

ประกาศดังกล่าวในฐานะกฎหมายลำดับรองจึงต้องกำหนดมาตรการในลักษณะที่เป็นการสอดคล้องกับตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ประกอบกิจการจะต้องดำเนินการตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐร้องขอโดยเคร่งครัด

๒.๒ กรณีที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องไม่ได้ร้องขอ เป็นอำนาจหน้าที่ของ “ผู้อำนวยการสถานี” หรือ “ประธานโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย ” ในการใช้ดุลยพินิจในการตัดสัญญาณจากผังรายการที่ออกอากาศอยู่ เข้าเพื่อสู่การออกอากาศแจ้งเหตุหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ ทั้งนี้ ในการใช้ดุลยพินิจดังกล่าว เพื่อให้เป็นการปฏิบัติ ที่ไม่เป็นการใช้สิทธิเกินสมควรของผู้ประกอบกิจการ ผู้อำนวยการสถานีหรือประธานโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย จะต้องดำเนินการให้มีความสอดคล้องกับ “แผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบกิจการในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน ” ที่ได้สั่งให้ กสทช. ทราบล่วงหน้าแล้ว

อย่างไรก็ตาม การใช้อำนาจดุลยพินิจของผู้อำนวยการสถานีหรือประธานโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย ก็จะต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะหรือคาดหมายได้ว่าเหตุดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความเสียหายในชีวิต ทรัพย์สิน สิทธิ หรือเสรีภาพของประชาชนในวงกว้าง และอยู่ ภายใต้กรอบจรรยาบรรณของสื่อมวลชนด้วย

แนวทางการปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการ

และเนื่องจากในกรณีตาม ๒.๑ และ ๒.๒ ที่กล่าวมาเบื้องต้น จะเป็นแนวปฏิบัติในการควบคุมการออกอากาศ แต่ทั้งสองกรณีดังกล่าวยังจะต้องดำเนินการตามประกาศฯ ที่กำหนดภาระหน้าที่และหลักการพื้นฐานไว้ คือ การนำมาซึ่งข้อมูลจะต้องมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ด้วยความรอบคอบและ

ระมัดระวัง ไม่ก่อให้เกิดความตระหนกตกใจแก่ประชาชน ทั้งนี้ สำหรับกิจการโทรทัศน์นั้น ประกาศฯ ยังได้ กำหนดมาตรการขั้นต่ำเพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูลข่าวสาร โดยการกำหนดให้จะต้องมีตัวอักษรวิ่งเป็น อย่างน้อย

นอกจากนี้ เนื่องจากในกรณีภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินนั้น การนำเสนอข้อมูลใดๆ ย่อมจะเป็นที่ สนใจแก่ประชาชนและจะมีผลต่อการตัดสินใจ ในการใช้ชีวิต รวมถึงการปฏิบัติตัวของประชาชนทั้งที่ประสบ เหตุ และกำลังประสบเหตุ ดังนั้น การนำเสนอข้อมูลในลักษณะที่เป็น “การเตือนภัย” จึงได้ถูกกำหนด “ห้าม” การสอดแทรกหรือแสดงความคิดเห็นจากผู้รายงานข่าว เว้นแต่ จะเป็นการแสดงความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่รัฐ ที่มีความเกี่ยวข้อง หรือจากนักวิชาการที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญในเหตุการณ์ดังกล่าว

สำหรับมาตรการอันเป็นการป้องกันการก่อให้เกิดความตื่นตระหนกตกใจแก่ประชาชนนั้น ประกาศฯ นี้ได้กำหนดหน้าที่ให้ผู้ประกอบกิจการจะต้องมีมาตรการหรือวิธีในการบันทึกชื่อของผู้ให้ข้อมูล ใน กรณีที่เป็นการรายงานถ่ายทอดภาพหรือเสียงจากผู้สื่อข่าวในท้องที่ เจ้า ห น้าที่ หรือผู้ประสบภัยพิบัติหรือเหตุ ฉุกเฉินในสถานที่เกิดเหตุ เพื่อเป็นการให้ทราบถึงแหล่งที่มาของแหล่งข้อมูลหรือตัวบุคคลที่เป็นผู้ให้ข้อมูล อัน จะเป็นหลักประกันการให้ข่าวหรือข้อมูลที่อาจทำให้ประชาชนทั่วไปที่ได้รับข่าวสารตื่นตระหนกตกใจได้

อย่างไรก็ดี หากกร ณีการให้ข้อมูลข่าวสารนั้น อาจก่อให้เกิดความตื่นตระหนกตกใจแก่ ประชาชน ประกาศฯ ดังกล่าวยังได้กำหนดหน้าที่ให้ผู้อำนวยการสถานีหรือผู้ทำหน้าที่ควบคุมรายการของแต่ละช่อง ทำการตัดสัญญาณการออกอากาศ การสัมภาษณ์ หรือการกระทำใดๆ หากเห็นว่า การออกอากาศ นั้นๆ อาจจะสร้างความตระหนกตกใจแก่ประชาชน

และประการสุดท้ายนั้น คือการที่ผู้ประกอบกิจการและผู้อำนวยการสถานีจะต้องมีความ รับผิดชอบร่วมกันในการออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัย สำหรับกรณีที่การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัย ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า ผู้ประกอบกิจการหรือผู้อำนวยการสถานีมิได้รู้เห็น หรือยินยอมในการกระทำให้เกิดความเสียหายดังกล่าว และได้ใช้ความระมัดระวัง ในการป้องกันตามหลักแห่ง จรรยาบรรณวิชาชีพแล้ว อนึ่ง กรณีการรับผิดชอบร่วมกันของผู้รับใบอนุญาตนั้นเป็นมาตรการตามกฎหมายที่ มีการกำหนดไว้ในมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการ โทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ด้วย

มาตรา ๒๙ ในการประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ ให้ผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งบุคคล ซึ่งมีสัญชาติไทย เป็นผู้อำนวยการสถานีประจำแต่ละสถานีเพื่อควบคุมดูแลให้มีการออกอากาศให้เป็นไปตามที่ ได้รับอนุญาต และจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบดูแลการจัดรายการ การดำเนินรายการ และการออกอากาศของ สถานีให้เป็นไปตามกฎหมายและประกาศต่าง ๆ ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๐ ผู้รับใบอนุญาตต้องรับผิดชอบในการกระทำของผู้อำนวยการสถานีที่ได้กระทำไปในการ ควบคุมดูแลและบริหารกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์เสมือนเป็นการกระทำของตนเองเว้นแต่จะ พิสูจน์ได้ว่าการกระทำดังกล่าว ตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วยและได้ใช้ความระมัดระวังในการป้องกันตาม สมควรแล้ว

๓. ระยะภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินสิ้นสุด (หลังเกิดเหตุ)

ภายหลังจากภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินสิ้นสุดลงแล้วนั้น หลักสำคัญประการหนึ่งของผู้ประกอบกิจการคือการที่ผู้อำนวยการสถานี จะต้องทำหน้าที่เป็นผู้แจ้งข่าวสาร ข้อมูล หรือคำสั่งจากหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการ “ยกเลิกสถานการณ์ : (Terminate) ” เพื่อให้ประชาชนได้ทราบข้อมูลข่าวสารและเข้าสู่สภาวะการณ์ปกติ

นอกจากนี้ ยังกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการจะต้องแจ้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินต่างๆ ให้คณะกรรมการทราบภายใน ๓๐ วัน หลังจากที่ได้รับประกาศยกเลิกสถานการณ์ โดยมีข้อมูลที่จะต้องจัดส่ง ดังนี้

- ๑) รายชื่อผู้รับผิดชอบของรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐในกรณีที่มีการร้องขอให้ออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชน พร้อมด้วยวิธีการร้องขอโดยสังเขป
- ๒) ผังรายการในการออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ
- ๓) เอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชน เช่น หนังสือขอความร่วมมือ ประกาศข้อมูลข่าวสารจากภาครัฐ เอกชน หรือประชาชน เป็นต้น
- ๔) เอกสารอื่นใดตามที่ กสทช. ร้องขอ

.....

ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและ
กิจการโทรทัศน์ในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

ด้วยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ มีอำนาจกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับบริการที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้องและเป็นธรรม ประกอบกับในสถานการณ์ปัจจุบันที่ประเทศไทยประสบภัยธรรมชาติอย่างร้ายแรงและต่อเนื่อง ซึ่งเป็นเหตุที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน สิทธิ หรือเสรีภาพของประชาชนในวงกว้าง ด้วยเหตุนี้ การปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์จึงมีความสำคัญในการเผยแพร่และนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการเตรียมพร้อม เพื่อป้องกัน แก้ไขและบรรเทาเหตุภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้น หรือคาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๖) (๒๔) และมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ประกอบกับมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๔ วรรคท้าย มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“ภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน” หมายความว่า เหตุใด ๆ อันอาจเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้น และคาดว่าจะเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นได้ว่าจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน สิทธิ หรือเสรีภาพของประชาชนในวงกว้าง และให้หมายถึงสาธารณภัยต่าง ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้วย

“แหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้” หมายความว่า แหล่งที่มาของข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่มีความน่าเชื่อถือ และสามารถใส่สาระสำคัญของข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเพื่อแจ้งข่าวหรือเตือนภัยเกี่ยวกับภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน ให้ประชาชนทราบ ได้แก่ สำนักนายกรัฐมนตรี ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ กรมทรัพยากรธรณี กรมอุตุนิยมวิทยา กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร จังหวัดโดยผู้ว่าราชการจังหวัด กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายเพื่อทำหน้าที่ระงับภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน หรือหน่วยงานที่คณะกรรมการเห็นว่าเป็นแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

“ผู้ประกอบการ” หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และให้หมายความรวมถึงผู้รับอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์อยู่ในวันที่พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลบังคับใช้

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ข้อ ๒ ผู้ประกอบการทุกรายมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางและขั้นตอนที่กำหนดในประกาศฉบับนี้ โดยเมื่อมีภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น ให้ดำเนินการตามแผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบการที่ได้จัดส่งต่อคณะกรรมการตามข้อ ๘ อย่างเคร่งครัด

ในระหว่างที่ผู้ประกอบการยังไม่มีหรือยังไม่ได้จัดส่งแผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบการในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินให้คณะกรรมการตามข้อ ๘ ในกรณีที่จำเป็นคณะกรรมการอาจมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งให้ผู้ประกอบการถือปฏิบัติเพื่อเตรียมพร้อมในการป้องกัน แก้ไขหรือบรรเทาเหตุภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นหรือคาดหมายได้ว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตก็ได้

ข้อ ๓ ให้ผู้ประกอบการทุกรายประสานความร่วมมือกับรัฐบาล หน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานภาคเอกชน และออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ เมื่อรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร้องขอ

การดำเนินการของผู้ประกอบการทุกรายในกรณีที่มีภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน ให้เป็นไปตามประกาศฉบับนี้อย่างเคร่งครัด เว้นแต่มีเหตุจำเป็น คณะกรรมการอาจมีคำสั่งยกเว้นให้ไม่ต้องปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้ในบางข้อ

ข้อ ๔ ประกาศนี้ให้มีผลใช้บังคับนับถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ส่วนที่ ๑

การเตรียมพร้อมของผู้ประกอบกิจการ

ข้อ ๕ ให้ผู้ประกอบกิจการทุกรายแจ้งรายชื่อผู้ประสานงานพร้อมข้อมูลที่มีประโยชน์เพื่อการติดต่อประสานงานในกรณีที่มีภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินต่อเลขาธิการภายในเวลาสามสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการมีความประสงค์จะเปลี่ยนแปลงผู้ประสานงาน ให้แจ้งต่อเลขาธิการเป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ข้อ ๖ ให้ผู้ประกอบกิจการทุกรายจัดเตรียมความพร้อมในการรับหรือแสวงหาข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อประโยชน์ในการออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ ซึ่งผู้ประกอบกิจการจะต้องจำแนกข้อมูลสำหรับแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ ดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงข่าวสารเพื่อทราบ ซึ่งได้แก่ ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงทั่วไปที่อาจมีผลสืบเนื่องหรือนำไปสู่ภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน เป็นต้น

(๒) ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเพื่อการเฝ้าระวัง ซึ่งได้แก่ ประกาศหรือข้อมูลที่มุ่งหมายให้หน่วยงานองค์กร หรือประชาชนเตรียมพร้อมและเฝ้าระวังภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

(๓) ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเพื่อการแจ้งเตือน ซึ่งได้แก่ ประกาศ คำสั่ง หรือหลักเกณฑ์ใด ๆ ของหน่วยงานภาครัฐ ที่เป็นการกำหนดให้หน่วยงาน องค์กร หรือประชาชนจะต้องปฏิบัติตามเพื่อการป้องกันหรือระงับยับยั้งความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นจากภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

ข้อ ๗ ให้ผู้ประกอบกิจการทุกรายจัดเตรียมความพร้อมสำหรับการออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ โดยการออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ ให้กระทำด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยทางเสียง ซึ่งได้แก่ การอ่านคำแถลงการณ์ การบรรยายลักษณะเหตุการณ์ หรือวิธีการปฏิบัติตนของประชาชนในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน เป็นต้น

(๒) การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยทางภาพ ซึ่งได้แก่ การออกอากาศภาพหนังสือแถลงการณ์ที่แสดงให้เห็นและสามารถอ่านได้อย่างสะดวก การออกอากาศภาพล่ามภาษามือ เป็นต้น

(๓) การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยทางตัวอักษร ซึ่งได้แก่ การออกอากาศคำบรรยายเป็นอักษรวิ้ง เป็นต้น

(๔) การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น สัญลักษณ์หรือสีตามมาตรฐานที่หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบเป็นผู้กำหนด ที่สามารถทำให้คนพิการหรือคนด้อยโอกาสสามารถเข้าใจความหมายนั้นได้ เป็นต้น

ข้อ ๘ ให้ผู้ประกอบการทุกรายจัดทำแผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบการ
ในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินและส่งให้คณะกรรมการเพื่อทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้
มีผลใช้บังคับ

แผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง จะต้องเป็นแผนปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย
เงื่อนไขใบอนุญาต คำสั่งของเจ้าหน้าที่รัฐที่มีหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาเหตุ ตามกรอบจรรยาบรรณ
ของสื่อสารมวลชน

ผู้ประกอบการทุกรายจะต้องทบทวนแผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งและจัดส่ง
ให้คณะกรรมการทราบเป็นประจำทุกปีเพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกัน แก้ไขหรือบรรเทาเหตุภัยพิบัติ
หรือเหตุฉุกเฉินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๒

การปฏิบัติตนของผู้ประกอบการ ในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

ข้อ ๙ ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินให้ผู้ประกอบการดำเนินการตามที่รัฐบาล
หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร้องขอโดยเคร่งครัด

ข้อ ๑๐ หากรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมิได้ร้องขอตามข้อ ๙ ให้ผู้อำนวยการสถานี
หรือประธานโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยแล้วแต่กรณี ใช้ดุลยพินิจในการตัดสัญญาณจากผังรายการ
ที่ออกอากาศอยู่เพื่อเข้าสู่การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ

การใช้อำนาจดุลยพินิจตามวรรคแรก จะต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะหรือคาดหมายได้ว่าเหตุดังกล่าว
อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายในชีวิต ทรัพย์สิน สิทธิ หรือเสรีภาพของประชาชนในวงกว้าง และอยู่ภายใต้
กรอบจรรยาบรรณของสื่อสารมวลชน

ข้อ ๑๑ การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบจะต้องเป็นการรายงานข้อมูล
ที่จำเป็นจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ด้วยความรอบคอบ และระมัดระวังไม่ก่อให้เกิดความตระหนกตกใจ
แก่ประชาชน ทั้งนี้ สำหรับการออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยในกิจการโทรทัศน์จะต้องออกอากาศ
คำบรรยายเป็นอักษรวิ่งเพื่อแจ้งข้อมูลให้ประชาชนทราบเป็นอย่างน้อย

การรายงานข้อมูลในลักษณะการเตือนภัย ห้ามนำเสนอข้อมูลในลักษณะเป็นการแสดงความคิดเห็น
เว้นแต่จะเป็นความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่รัฐ หรือนักวิชาการที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญในเหตุดังกล่าว

การรายงานข้อมูลในลักษณะเป็นการถ่ายทอดเสียงจากผู้สื่อข่าวในท้องที่ หรือเจ้าหน้าที่ หรือ
ผู้ประสบภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินโดยตรงในสถานที่เกิดเหตุ ไม่ว่าจะทางโทรศัพท์หรือการถ่ายทอดสด
จะต้องมีการบันทึกชื่อของผู้ให้ข้อมูลและจะต้องไม่เป็นการรบกวนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่นั้น ๆ

การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยไม่ว่าจะเป็นการรายงานสดหรือไม่ก็ตาม ให้ผู้อำนวยการสถานีหรือผู้มีหน้าที่ควบคุมรายการของแต่ละช่องตัดการออกอากาศ การสัมภาษณ์ หรือการกระทำการใด ๆ หากเห็นว่าการออกอากาศนั้น ๆ จะเป็นการสร้างความตระหนกตกใจแก่ประชาชน

ข้อ ๑๒ ผู้ประกอบกิจการและผู้อำนวยการสถานีจะต้องรับผิดชอบในกรณีการออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนที่ก่อให้เกิดความเสียหายของประชาชน เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำดังกล่าวตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วยและได้ใช้ความระมัดระวังในการป้องกันตามหลักแห่งจรรยาบรรณวิชาชีพแล้ว

ส่วนที่ ๓

การดำเนินการภายหลังภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินสิ้นสุด

ข้อ ๑๓ ให้ผู้อำนวยการสถานีแจ้งข่าวการประกาศยกเลิกสถานการณ์ตามข้อมูลหรือคำสั่งจากหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว

ข้อ ๑๔ ให้ผู้อำนวยการสถานีแจ้งข้อมูลการดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน ให้คณะกรรมการทราบภายในสามสิบวัน หลังจากได้รับประกาศยกเลิกสถานการณ์ตามข้อมูลหรือคำสั่งจากหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) รายชื่อผู้รับผิดชอบของรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐในกรณีที่มีการร้องขอให้ออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชน พร้อมด้วยวิธีการร้องขอโดยสังเขป

(๒) ผังรายการในการออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ

(๓) เอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการดำเนินการออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชน เช่น หนังสือขอความร่วมมือประกาศข้อมูลข่าวสารจากภาครัฐ เอกชน หรือประชาชน เป็นต้น

(๔) เอกสารอื่นใดตามที่คณะกรรมการร้องขอ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

พันเอก นที ศุกลรัตน์

ประธานกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ปฏิบัติหน้าที่แทน ประธานกรรมการกิจการกระจายเสียง

กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ